અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

==

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

વિશેષ દીવાની અરજી નં. ૧૨૩૦૬/૨૦૧૫

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે:

માનનીય કાર્યકારી ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એન.વી. અંજારિયા

==

૧	શું લોકલ અખબારના રિપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવા માટે મંજૂરી આપી શકાય?	**હા**
૨	રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવો કે નહીં?	**હા**
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	**ના**
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સામેલ છે?	**ના**

==

રોસમેરટા ટેકનોલૉજીસ લિમિટેડ અને ૧.................... અરજદારો

વિરુદ્ધ

વાહનવ્યવહાર આયુક્ત અને ૨................... સામાવાળાઓ

==

ઉપસ્થિતી:

અરજદાર નં.૧–૨ તરફે જે. સાગર એસોસિયેટ્સ, વકીલ વતી વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી **મિહિર જોષી**

સામાવાળા(ઓ) નં.૧ તરફે વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ **શ્રી કમલ ત્રિવેદી** સાથે વિદ્વાન એજીપી **સુશ્રી એસ.કે. વિષેન**

સામાવાળા(ઓ) નં.૩ તરફે વકીલ **સુશ્રી કોમલ એસ. દવે**

સામાવાળા(ઓ) નં.૨ તરફે વકીલ **શ્રી અસ્પી એમ. કાપડીયા**

સામાવાળા(ઓ) નં.૩ તરફે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ **શ્રી ડીકે સિંઘ** સાથે વકીલ **શ્રી સિદ્ધાર્થ એચ. દવે**

સામાવાળા નં.૩ તરફે નોટિસ પરત મળેલ નથી.

સામાવાળા નં.૧ને નોટિસ બજેલ છે.

==

ન્યાયપીઠઃ માનનીય કાર્યકારી ન્યાયમૂર્તિ શ્રી જયંત પટેલ

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એન.વી. અંજારિયા

તારીખ: ૦૬/૧૦/૨૦૧૫

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એન.વી. અંજારિયા દ્વારા)

બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ આ કોર્ટના અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરીને, અને બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ અને ૧૯(૧)(જી) ના ઉલ્લંઘનનો દાવો કરીને, અત્રેના અરજદારોએ ઈ–ટેન્ડરિંગ પ્રક્રિયા અંતર્ગત સામાવાળા નં. ૧– વાહનવ્યવહાર કમિશનર, ગુજરાત સરકાર દ્વારા ખાનગી સામાવાળા નં. ૩ ની તરફેણમાં જારી કરાયેલ તારીખ ૩૦ જૂન, ૨૦૧૫ ના ઈરાદા–પત્રને રદ કરવા માટે પ્રાર્થના કરી છે, અને તેના દ્વારા ગુજરાત રાજ્યમાં સ્માર્ટ–કાર્ડ આધારિત ડ્રાઈવિંગ લાયસન્સ પૂરા પાડવા અને તૈયાર કરવા માટે ઉપભોજ્ય વસ્તુઓ અને માનવબળના સપ્લાય માટે એજન્સી તરીકે સામાવાળા નં. ૩ ની પસંદગીને રદ કરવા વિનંતી કરી છે. સામાવાળા નં. ૩ ને આપવામાં આવેલ કોન્ટ્રાક્ટ રદ કરવાની ઉપરોક્ત મુખ્ય પ્રાર્થના સાથે, અરજદારે સામાવાળા સત્તાવાળાઓ સામે અરજદાર

કંપનીને ઉપરોક્ત કામ/ટેન્ડર આપવા, સામાવાળા નં. ૩ ને તકનીકી રીતે ગેરલાયક ગણવા વગેરે માટેના નિર્દેશની પ્રાર્થના કરી છે.

૨. ગુજરાત સરકારના વાહનવ્યવહાર કમિશનર–સામાવાળા નં. ૧ રાજ્ય માટે સ્માર્ટ કાર્ડ આધારિત ડ્રાઈવિંગ લાયસન્સ તૈયાર કરવા માટે ઉપભોજ્ય વસ્તુઓ અને માનવબળ પૂરા પાડવા માટે ઈ–ટેન્ડર નં. જીઆઈપીએલ/સીઓટી/૨૦૧૪/એસડીએલ/૧૦ લઈને આવ્યા હતા. સામાવાળા નં. ૨– ગુજરાત ઈન્ફો પેટ્રો લિમિટેડ (જીઆઈપીએલ) નોડલ એજન્સી હતી જેને ઉપરોક્ત કામ માટે બિડિંગ પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવાનું કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું હતું. પ્રોજેક્ટનો કોન્ટ્રાક્ટ સમયગાળો પાંચ વર્ષનો રાખવામાં આવ્યો હતો.

૨.૧ બિડિંગ પ્રક્રિયાને લગતા રિક્વેસ્ટ ફોર પ્રપોઝલ (આરએફપી) દસ્તાવેજમાં કલ્પવામાં આવેલી પ્રક્રિયામાં પ્રાથમિક અને પૂર્વ–લાયકાત ચકાસણી, ટેકનિકલ બિડ્સનું મૂલ્યાંકન, કોમર્શિયલ બિડ્સનું મૂલ્યાંકન, પસંદ કરેલા બિડર્સ સાથે વાટાઘાટો અને કોન્ટ્રાક્ટ આપવાના તબક્કાઓ સામેલ હતા. આ અરજી સાથે રજૂ કરવામાં આવેલ આરએફપી દસ્તાવેજની નકલમાં, અન્ય બાબતોની સાથે, ઈરાદો ધરાવતા બિડર માટે લાયકાતના માપદંડો દર્શાવવામાં આવ્યા હતા, જેમાં બિડર કંપનીઝ એક્ટ, ૧૯૫૬ હેઠળ

નોંધાયેલ હોવી જોઈએ, છેલ્લા ત્રણ વર્ષ દરમિયાન તેનું નિર્ધારિત ટર્ન ઓવર રૂ. ૧૫ કરોડથી વધુ હોવું જોઈએ, પાંચ કરોડ રૂપિયાથી વધુની હકારાત્મક નેટવર્થ હોવી જોઈએ, ઓછામાં ઓછા બે પ્રોજેક્ટ્સ પૂરા કર્યા હોવા જોઈએ, વગેરે સામેલ હતા. આરએફપી દસ્તાવેજમાં નીચે મુજબ વિવિધ લાયકાત માપદંડો નિર્ધારિત અને ઉલ્લેખિત કરવામાં આવ્યા હતા– (૧) ઉપર જણાવેલ લાયકાત માપદંડો ફરજિયાત છે, અન્યથા, ટેકનિકલ બિડ ખોલવા માટે બિડને માન્ય ગણવામાં આવશે નહીં, અને ચકાસણી માટે પૂરતા દસ્તાવેજી પુરાવા સબમિટ કરવાના રહેશે, (૨) ફાઇનાન્શિયલ બિડ લાયકાત માપદંડ: જે બિડર્સે ઉપરોક્ત તમામ મુદ્દાઓનું પાલન કર્યું છે અને તમામ સહાયક દસ્તાવેજો પૂરા પાડ્યા છે તેઓ ફાઇનાન્શિયલ બિડ ખોલવા માટે લાયક ઠરશે.

૨.૨ આરએફપી દસ્તાવેજમાંથી આગળની સંબંધિત કલમો નીચે મુજબ ઉતારવામાં આવી છે જે ટેન્ડર પ્રક્રિયાના તબક્કાઓ સમજાવે છે.

"૩. બિડિંગ પ્રક્રિયાની ઝાંખી

વાહનવ્યવહાર કમિશનર (સીઓટી) વતી જીઆઈપીએલ દ્વારા તમામ મૂલ્યાંકન નીચે મુજબ કરવામાં આવશે.

૧) પ્રાથમિક ચકાસણી

ટેકનિકલ પ્રસ્તાવો જીઆઈપીએલ ની ઓફિસ ખાતે આ બિડ દસ્તાવેજમાં દર્શાવેલ તારીખે ખોલવામાં આવશે. ટેન્ડર ફી અને ઇએમડી સબમિટ ન કરનાર બિડર્સને આગળના ટેન્ડર મૂલ્યાંકન માટે સીધા જ નકારી કાઢવામાં આવશે.

૨) પૂર્વ–લાયકાત માપદંડ ચકાસણી

ટેન્ડરમાં દર્શાવેલ કોઈપણ / આંશિક / તમામ પૂર્વ–લાયકાત માપદંડોને પૂર્ણ ન કરતા ટેન્ડરોને સીધા જ નકારી કાઢવામાં આવશે. તમામ પાત્ર ટેન્ડરોને આગળના મૂલ્યાંકન માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે.

૩) ટેકનિકલ બિડ્સનું મૂલ્યાંકન

મૂલ્યાંકન પદ્ધતિની પ્રતિભાવશીલતા અને કામના અવકાશ તથા દસ્તાવેજમાં જણાવેલ અન્ય વિગતોના આધારે ટેકનિકલ બિડની તપાસ કરવામાં આવશે. મૂલ્યાંકન પદ્ધતિના આધારે બિડર્સનું ટેકનિકલ મૂલ્યાંકન માર્કિંગ સ્ટેટમેન્ટ તૈયાર કરવામાં આવશે અને ટેન્ડરના તમામ નિયમો અને શરતોના તેમના પાલન અંગેનું પત્રક તૈયાર કરવામાં આવશે.

૪) કોમર્શિયલ બિડ્સનું મૂલ્યાંકન

માત્ર ટેકનિકલ રીતે લાયક બિડર્સ માટે જ કોમર્શિયલ બિડ્સ ખોલવામાં આવશે. એલ૧ ક્રમે આવનાર બિડરને કોન્ટ્રાક્ટ

આપવામાં આવી શકે છે. સીઓટી ને આ ઓર્ડર એલ૧ કિંમતે એક કરતા વધુ પાર્ટીઓ વચ્ચે વિભાજિત કરવાનો અધિકાર રહેશે અને તેઓ પોતાના વિવેકાધીન મુજબ આવું કરી શકશે.

આ બાબતે વાહનવ્યવહાર કમિશનર (સીઓટી) નો નિર્ણય અંતિમ રહેશે.

અંતિમ વાટાઘાટો અને કોન્ટ્રાક્ટ એનાયત કરવો

પસંદગી પ્રક્રિયા પૂર્ણ થવા પર, વાહનવ્યવહાર કમિશનર (સીઓટી) પ્રસ્તાવમાં જરૂરી કોઈપણ સુધારા ઓળખવા માટે પસંદ કરેલ બિડર સાથે વાટાઘાટો કરી શકે છે. વાહનવ્યવહાર કમિશનર (સીઓટી) ચર્ચા વિના અને કોઈપણ વધુ વાટાઘાટો કર્યા વિના, પ્રાપ્ત થયેલી પ્રારંભિક ઑફર્સના આધારે અથવા અન્યથા કોન્ટ્રાક્ટ આપવાનો અધિકાર અનામત રાખે છે. વધુમાં, પસંદ કરેલ બિડર વાહનવ્યવહાર કમિશનર (સીઓટી) ની પૂર્વ લેખિત સંમતિ વિના આ બિડના પરિણામે કરવામાં આવેલ કોઈપણ એવોર્ડને ફરીથી સોંપી શકશે નહીં."

૨.૩ કલમ ૪ બિડની રચના કરતા દસ્તાવેજો વિશે હતી જે (૧) ટેકનિકલ બિડ, (૨) ફાઇનાન્શિયલ બિડ અને (૩) અર્નેસ્ટ મની ડિપોઝિટ (ઇએમડી) ને લગતી હતી. એવું પ્રાવધાન કરવામાં આવ્યું હતું કે ટેકનિકલ બિડના

ભાગરૂપે કોઈ કિંમત દર્શાવવામાં આવશે નહીં અને કિંમત માત્ર ફાઇનાન્શિયલ બિડમાં જ ટાંકવામાં આવશે, જેનાથી બે પ્રકારની બિડની સ્પષ્ટ ભિન્નતા છતી થાય છે. બિડની રચના કરતા દસ્તાવેજો સંબંધિત કલમ નં. ૪(v) માં એવી જોગવાઈ છે કે બિડર પાસેથી બિડિંગ દસ્તાવેજની તમામ શરતોના પાલન અંગેનું બાંહેધરીપત્ર જરૂરી રહેશે કારણ કે વાહનવ્યવહાર કમિશનરને કોઈ પણ પ્રકારનું વિચલન સ્વીકાર્ય રહેશે નહીં.

૨.૪ કલમ નં. ૮(૩) બિડને નકારી કાઢવા વિશે જણાવે છે અને તે નીચે મુજબ હતી,

"બિડનો અસ્વીકાર

બિડની જરૂરિયાતોને અનુરૂપ ન હોય તેવી બિડર દ્વારા મૂકવામાં આવેલી કોઈપણ શરતને બિલકુલ ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં અને આવી બિડ્સને નકારી કાઢવામાં આવશે. ટેકનિકલ બિડ પ્રિન્ટેડ ડોક્યુમેન્ટના રૂપમાં સબમિટ કરવાની રહેશે અને ટેકનિકલ અને ફાઇનાન્શિયલ બંને બિડ માત્ર https://nprocure.com મારફતે જ અપલોડ કરવાની રહેશે. ટેલેક્સ, ફેક્સ અથવા ઈમેલ દ્વારા સબમિટ કરાયેલ બિડ્સને ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં. કલમ ૮(ii) મુજબ પ્રમાણિત ન હોય અથવા સુરક્ષિત ન હોય તેવી કોઈપણ બિડ વાહનવ્યવહાર કમિશનર (સીઓટી) દ્વારા બિન-

પ્રતિભાવશીલ તરીકે વધુ કોઈ પત્રવ્યવહાર વિંના સીધી જ નકારી કાઢવામા આવશે . કોઈપણ લાયકાત માપદંડને પૂર્ણ ન કરતી અથવા પ્રતિભાવશીલ ન હોય અથવા ટેકનિકલ મૂલ્યાંકનને પૂર્ણ ન કરતી બિડ જીઆઈપીએલ/વાહનવ્યવહાર કમિશનર (સીઓટી) દ્વારા ગેરલાયક ઠેરવી નકારી કાઢવામાં આવશે, અને ત્યારબાદ બિડર દ્વારા બિન–અનુરૂપ વિચલન અથવા આરક્ષણને સુધારીને અથવા પાછું ખેંચીને તેને પ્રતિભાવશીલ બનાવી શકાશે નહીં."

૨.૫ કલમ ૧૨ બિડ્સ ખોલવા વિશે ઉલ્લેખ કરે છે, જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે જણાવાયું છે કે કોમર્શિયલ બિડ્સ માત્ર એવા બિડર્સના સંદર્ભમાં જ ખોલવામાં આવશે જેઓ ટેકનિકલી લાયક ઠર્યા છે. ઉક્ત કલમ આ મુજબ વંચાય છે.

"૧૨. બિડ્સ ખોલવા

(૧) કોમર્શિયલ બિડ્સ ખોલવા

ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં દર્શાવેલ તારીખ મુજબ અથવા જીઆઇપીએલ દ્વારા સંબંધિત બિડર્સને જાણ કરવામાં આવેલ ત્યારબાદની કોઈપણ તારીખે જીઆઇપીએલ ની ઓફિસ ખાતે કોમર્શિયલ બિડ્સ ખોલવામાં આવશે અને જે બિડર્સ ટેકનિકલી લાયક ઠર્યા છે તેમના

માટે ટેકનિકલ મૂલ્યાંકન પૂર્ણ થયા પછી તેની સરખામણી કરવામાં આવશે.

(૨) મૂલ્યાંકન માટે ધ્યાનમાં ન લેવાયેલ બિડ્સ

બિડ ખોલવાની પ્રક્રિયા દરમિયાન જે બિડ્સ નકારી કાઢવામાં આવી હોય તેને સંજોગો ગમે તે હોય, આગળના મૂલ્યાંકન માટે ધ્યાનમાં લેવામાં આવશે નહીં."

૨.૬ કામનો વ્યાપ આરએફપી દસ્તાવેજના સેક્શન ૩ માં ઉલ્લેખિત હતો. તેમાં પ્રિ–પ્રિન્ટેડ સ્માર્ટ કાર્ડ્સ અને આ હેતુ માટે જરૂરી હાર્ડવેર ઉપલબ્ધ કરાવવાનો સમાવેશ થાય છે. તેમાં નીચે મુજબ જણાવાયું હતું.

"બિડરે નીચે આપેલ સ્પષ્ટીકરણો મુજબ અને સીઓટી દ્વારા મંજૂર કરાયેલ ડિઝાઇન મુજબ (જેમ કે સમયાંતરે કાયદા દ્વારા સુધારી શકાય છે) પ્રિ–પ્રિન્ટેડ સ્માર્ટ કાર્ડ્સ અને જરૂરી હાર્ડવેર ઉપલબ્ધ કરાવવાના રહેશે. બિડરે એ સુનિશ્ચિત કરવાનું રહેશે કે સ્માર્ટકાર્ડ પરની વાસ્તવિક પ્રિન્ટ–આઉટ ડિઝાઇનની તમામ વિશેષતાઓને વિશ્વાસપૂર્વક પ્રતિબિંબિત કરે છે. સીઓટી દ્વારા બિડરને ડિઝાઇનની સોફ્ટ કોપી પૂરી પાડવામાં આવશે અને બિડરે તેને સંપૂર્ણ ગોપનીયતામાં રાખવાની રહેશે અને ઉપયોગ કર્યા પછી તેને સીઓટી ને પરત કરવાની રહેશે.

ક્રમ નં.	વિગતો
૧	માનવબળ સાથે સિંગલ વિન્ડો કાઉન્ટર ...
૨	સ્માર્ટકાર્ડ પ્રિન્ટર–૨૦૦ ડીપીઆઇ સ્માર્ટકાર્ડ પ્રિન્ટર...
૩	સ્માર્ટ કાર્ડ રીડર/રાઇટર–પીસી/સ્કોસ્ટા (સ્કોસ્ટા) કમ્પ્લાયન્ટ...
૪	બાયોમેટ્રિક ફિંગરપ્રિન્ટ સ્કેનર....
૫	વેબ કેમેરા લઘુત્તમ ૫.૦ અથવા તેથી વધુ ....
૬	સિગ્નેચર પેડ્સ– ટેબ્લેટ ૪' X ૫" (આરએસ૨૩૨) – સિગ્નેચર પેડ– પરિશિષ્ટ–૨ મુજબ.......
૭	લેસર પ્રિન્ટર્સ–૧૬ પીપીએમ– પરિશિષ્ટ–૩ મુજબ
૮	સર્વેલન્સ કેમેરા......
૯	સ્માર્ટકાર્ડ સ્પષ્ટીકરણ–પરિશિષ્ટ–૬ મુજબ સીએમપીઆર ૧૯૮૯ ના નિયમ ૨ ની કલમ (s), આઇએસઓ ૭૮૧૬, ૧ ૧૧૬૯૩ અને ૧૧૬૯૪ મુજબ ૬૪કેબી મેમરી ચિપ સાથેના સ્માર્ટકાર્ડ માટેના ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણો અને કાયદા દ્વારા સમયાંતરે સુધારેલ મુજબ.

(લાગુ હોય તેમ ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે)

પ્રિ–પ્રિન્ટેડ કાર્ડ્સને ક્રમિક નંબર આપવામાં આવશે અને તેનો સંપૂર્ણ રેકોર્ડ રાખવામાં આવશે તથા સીઓટી દ્વારા ફરજિયાત

કરવામાં આવેલ સમયગાળા મુજબ સીઓટી ને સબમિટ કરવામાં આવશે.

પ્રિ–પ્રિન્ટેડ કાર્ડ્સની ગુણવત્તા તપાસ (ગુણવત્તા ચકાસણીનું પ્રમાણપત્ર)

સ્માર્ટ કાર્ડ પ્રિન્ટ કરવું અને તૈયાર કરવું:

સીઓટી દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલ માહિતી મુજબ સ્માર્ટ કાર્ડ પ્રિન્ટ કરવા અને તૈયાર કરવા માટે બિડર સંપૂર્ણપણે જવાબદાર રહેશે."

૨.૭ પરિશિષ્ટ–૬ મૂળ રૂપે સમાવિષ્ટ મુજબ, તે આ પ્રમાણે છે,

"પરિશિષ્ટ–૬–સ્માર્ટ કાર્ડ સ્પષ્ટીકરણ

એનઆઇસી પ્રમાણિત સ્કોસ્ટા મોડ્યુલ્સ, સ્કોસ્ટા વી ૧.૨બી ઇશ્યૂ તારીખ ૧૫ માર્ચ, ૨૦૦૨ સાથેના પ્રિપ્રિન્ટેડ ૬૪કે સ્માર્ટ કાર્ડ્સ, એનઆઇસી સ્પષ્ટીકરણો (www.સ્કોસ્ટા.gov.in નો સંદર્ભ લો) મુજબના તમામ નવીનતમ સુધારાઓ અને ઉમેરાઓ સાથે.

સ્માર્ટ કાર્ડમાં ક્યૂઆર કોડ હોય છે. ક્વિક રિસ્પોન્સ કોડ એ દ્વિ–પરિમાણીય બારકોડનો એક પ્રકાર છે જેને સ્માર્ટફોન અને સમર્પિત QR રીડિંગ ઉપકરણોનો ઉપયોગ કરીને વાંચી શકાય છે, જે સીધા ટેક્સ્ટ, ઇમેઇલ્સ, વેબસાઇટ્સ અને ફોન નંબરો સાથે લિંક કરે છે."

૩. તથ્યો અને ઘટનાની કાલક્રમિકતા મહત્વપૂર્ણ છે. તેથી, તેમની જરૂરી વિગતો પર ધ્યાન દોરવામાં આવી શકે છે.

૩.૧ ૦૯ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૪ ના રોજ સ્માર્ટ કાર્ડ આધારિત ડ્રાઈવિંગ લાયસન્સ તૈયાર કરવા માટે ઉપભોજ્ય વસ્તુઓ અને માનવબળ સપ્લાય કરવા માટે પાર્ટીની પસંદગી માટે ઈ–ટેન્ડર પૂછપરછને લગતી નોટિસ અખબારોમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવી હતી, જેમાં બિડર માટે લાયકાતના માપદંડો દર્શાવવામાં આવ્યા હતા.

૩.૧.૧ શરૂઆતમાં, બિડ સબમિટ કરવાની છેલ્લી તારીખ અને સમય ૦૫ નવેમ્બર ૨૦૧૪, સાંજે ૫.૦૦ વાગ્યાનો હતો, અને ટેકનિકલ બિડ ખોલવાની તારીખ ૦૫ નવેમ્બર, ૨૦૧૫ સાંજે ૫.૧૫ વાગ્યે હતી; ફાઈનાન્શિયલ બિડ ખોલવાની તારીખ અને સમય ૧૦ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ સાંજે ૫.૦૦ વાગ્યાનો હતો, જે તારીખ ૦૩ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ ના સુધારાપત્ર નં. ૧ દ્વારા, સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ એ અન્ય બાબતોની સાથે બિડ સબમિટ કરવાની તારીખ ૧૫ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ સુધી લંબાવી.

૩.૧.૨ ૦૩ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ ના ઉક્ત સુધારાપત્ર દ્વારા, સ્માર્ટ કાર્ડ્સના સ્પષ્ટીકરણો દર્શાવવામાં આવ્યા હતા અને બિડર્સને ગુણવત્તા અને

અનુપાલનની ચકાસણી માટે નમૂનાના કાર્ડ્સ સબમિટ કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. બિડર્સને સ્કોસ્ટા પ્રમાણિત અને એનઆઇડી મંજૂર કરેલી ડિઝાઇનવાળા કાર્ડ્સ પૂરા પાડવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું જેમાં કાર્ડની બોડી માટે ૬૦% પોલી ઈથિલીન ટેરેફ્થાલેટ પ્લાસ્ટિક (પીઈટી) અને ૪૦% પોલી વિનાઇલ ક્લોરાઇડ (પીવીસી) નું મિશ્રણ હોય અને પ્રિન્ટિંગની ટકાઉક્ષમતા માટે થર્મલ પ્રિન્ટિંગ લેયરની ઉપર ૧ મિલ (ન્યૂનતમ) નું ટોપ પોલિએસ્ટર પેચ લગાવવાની જરૂરિયાત હતી. પાર્ટીઓને ફિઝિકલ બિડ સાથે નમૂનાના કાર્ડ જોડવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું. સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ ને ગુણવત્તા અને અનુપાલનની ચકાસણી માટે નમૂનાનું કાર્ડ પસંદ કરવાનો અધિકાર હતો.

૩.૧.૩ સામાવાળાઓનું કહેવું છે કે સામાવાળા નં. ૧ ને નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ ડિઝાઇન દ્વારા ટકાઉક્ષમતા માટે સ્માર્ટ કાર્ડમાં પીઈટી ની સામગ્રી રાખવાની સલાહ આપવામાં આવી હતી અને તે દૃષ્ટિએ, સ્માર્ટ કાર્ડમાં પીઈટી અને પીવીસી મિશ્રણની જરૂરિયાત સ્પષ્ટ કરતું ૦૩ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ નું સુધારાપત્ર બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું.

૩.૧.૪ ત્યારબાદ સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ એ અન્ય એક ત્યારબાદનું સુધારાપત્ર પણ બહાર પાડ્યું અને બિડ્સ સબમિટ કરવાની તારીખ

લંબાવી. બિડિંગ પ્રક્રિયા માટેની તારીખો અને કેલેન્ડર પ્રારંભિક ૦૫ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ બિડ ખોલવા માટેથી બદલીને ૧૫ નવેમ્બર, ૨૦૧૪, ત્યારબાદ ફરીથી ૨૪ નવેમ્બર, ૨૦૧૪, ત્યારબાદ ૨૯ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ કરવામાં આવ્યું અને છેવટે તે ૦૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ તરીકે નિશ્ચિત કરવામાં આવ્યું.

૩.૧.૫ છેલ્લા સુધારાપત્ર–નં. ૫ માં અંતિમ તારીખો નીચે મુજબ દર્શાવવામાં આવી હતી,

(૧) બિડ સબમિટ કરવાની છેલ્લી તારીખ અને સમય ૨૯ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ સાંજે ૫.૦૦ વાગ્યે નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સુધારો કરીને ૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ સાંજે ૫.૦૦ વાગ્યે કરવામાં આવ્યો હતો.

(૨) ટેન્ડર ફી, ઇએમડી અને તમામ જરૂરી દસ્તાવેજો ફિઝિકલી સબમિટ કરવાની છેલ્લી તારીખ અને સમય ૨૯ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ સાંજે ૫.૦૦ વાગ્યે નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સુધારો કરીને ૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ સાંજે ૫.૦૦ વાગ્યે કરવામાં આવ્યો હતો.

(૩) ટેકનિકલ બિડ ખોલવાની તારીખ અને સમય ૨૯ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ સાંજે ૫.૧૫ વાગ્યે નક્કી કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સુધારો કરીને ૫ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ સાંજે ૫.૧૫ વાગ્યે કરવામાં આવ્યો હતો.

(૪) ફાઈનાન્શિયલ બિડ ખોલવાની તારીખ અને સમય દર્શાવવામાં આવ્યો ન હતો અને એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે તે પછીથી જાણ કરવામાં આવશે.

૩.૧.૬ અરજદાર કંપનીએ ૨૯ નવેમ્બર, ૨૦૧૪ ના પત્ર દ્વારા બિડ્સ સબમિટ કરવા માટે સમય લંબાવવા સામે વાંધો ઉઠાવ્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે આ લંબાણ ખરાબ ઈરાદા સાથે કરવામાં આવ્યું હતું અને અમુક પાર્ટીઓના દબાણ હેઠળ તથા તેમની તરફેણ કરવા માટે માર્ગદર્શિત હતું.

૩.૧.૭ ૦૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ ના રોજ ટેકનિકલ બિડ્સ ખોલવામાં આવી. ૧૦ પાર્ટીઓ આરએફપી દસ્તાવેજમાં દર્શાવેલ મૂળભૂત લાયકાત માપદંડોનું પાલન કરતી હોવાનું જણાયું. એવું જણાય છે કે બિડર્સ દ્વારા પૂરા પાડવામાં આવેલ કાર્ડ્સમાં પીઈટી–પીવીસી સામગ્રી તપાસવા અને ચકાસવા માટે, ટેકનિકલ બિડ માટે વિચારણા અર્થે લાયક ઠરેલા તમામ બિડર્સના નમૂનાના કાર્ડ્સ સેન્ટ્રલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ પ્લાસ્ટિક એન્જિનિયરિંગ ટેક્નોલોજી (સીપેટ), અમદાવાદ મોકલવામાં આવ્યા હતા. ૦૩ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના સીપેટ, અમદાવાદના અહેવાલમાં સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે લાયકાત ધરાવતા બિડર્સમાંથી કોઈપણના કાર્ડમાં ૬૦% જેટલી જરૂરી

નિર્દિષ્ટ પીઈટી સામગ્રી નહોતી. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, કોઈપણ બિડર જરૂરી પીઈટી:પીવીસી સામગ્રીને અનુરૂપ હોવાનું જણાયું ન હતું.

૩.૧.૮ જોકે, સામાવાળા નં. ૨ એજન્સીએ ૭મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના રોજ સાંજે ૫.૧૫ વાગ્યે તેની ઓફિસમાં ફાઇનાન્શિયલ બિડ્સ ખોલી હતી અને ૧૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના પત્ર દ્વારા વાહનવ્યવહાર કમિશનરને તે અંગે જાણ કરી હોવાનું જણાય છે. ફાઇનાન્શિયલ બિડ્સ ખોલવા પર, નીચેની સ્થિતિ દર્શાવવામાં આવી હતી,

પાર્ટીનું નામ	ઑફર રૂ. પ્રતિ કાર્ડ	અપાયેલ દરજ્જો/રેન્ક
સ્માર્ટ ચિપ લિમિટેડ (સામાવાળા નં. ૩)	૪૯.૫૯	એલ૧
રોસ્મર્ટા ટેક્નોલોજીસ લિમિટેડ (અરજદાર)	૫૯.૪૫	એલ૨
ફિનો પેટેક લિ.	૬૯	એલ૩
સિલ્વર ટચ ટેક્નોલોજીસ લિ.	૭૨	એલ૪
કાવ્યા ડેટા મેનેજમેન્ટ સર્વિસિસ લિમિટેડ	૭૯.૨૯	એલ૫
રેડિયન્ટ ઇન્ફોસિસ્ટમ પ્રાઈવેટ	૮૯	એલ૬

લિમિટેડ		
રિકોહ ઈન્ડિયા લિમિટેડ	૯૩	એલ૭
યુનાઈટેડ ટેલિકોમ્સ લિમિટેડ	૯૩.૬	એલ૮
શ્રીવેન ઈન્ફોકોમ લિમિટેડ	૯૮.૧	એલ૯
ભારત ઈલેક્ટ્રોનિક્સ લિમિટેડ	૧૦૩.૭	એલ૧૦

૩.૨ ઉપરોક્ત વિગતો મુજબ બંને બિડ્સ–ટેકનિકલ તેમજ ફાઈનાન્શિયલ બિડ ખોલ્યા પછીની ઘટના નીચે મુજબ હતી.

૩.૨.૧ વાહનવ્યવહાર કમિશનરની કચેરીએ ૧૧મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના ઈ–મેલ સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા, તમામ બિડર્સને ૧૬મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના રોજ ૫ વાગ્યા પહેલા ૧૦ (દસ) નમૂનાના કાર્ડ્સ સબમિટ કરવા જણાવ્યું, અને વધુમાં જણાવ્યું કે તમામ નમૂનાના કાર્ડ્સ આરએફપી નિયમો અને શરતો મુજબ હોવા જોઈએ. એવું જણાય છે કે ૧૫મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના રોજ, સામાવાળા નં. ૨–જીઆઈપીએલ એ સીપેટ, ચેન્નાઈ ખાતે કાર્ડના નમૂના મોકલ્યા હતા.

૩.૨.૨ ૧૦મી ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના રોજ, સામાવાળા નં. ૨ એ આ કોર્ટમાં કેવિયેટ અરજી દાખલ કરી.

૩.૨.૩ એવું જણાય છે કે બીજો વિશ્લેષણ અહેવાલ સીપેટ, અમદાવાદ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં સમાન તારણો મળ્યા હતા, એટલે કે કોઈ પણ પીઈટી:પીવીસી સામગ્રી સ્પષ્ટીકરણને પૂર્ણ કરતું ન હતું.

૩.૨.૪ સામાવાળાઓએ ફરીથી ચકાસણી માટે દરેક બિડરના નમૂનાના કાર્ડ મોકલવાનું નક્કી કર્યું, પરંતુ આ વખતે સીપેટ, ચેન્નાઈની હેડ ઓફિસ ખાતે. સામાવાળાઓના જણાવ્યા મુજબ સીપેટ ની ઉક્ત ઓફિસમાં, કાર્ડ્સ પાસે જરૂરી પીઈટી:પીવીસી સામગ્રી અને મિશ્રણ છે કે કેમ તે ચકાસવા માટે વધુ સારી ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર સુવિધાઓ સાથે તપાસ કરી શકાય છે. ૧૮મી માર્ચ, ૨૦૧૫ ના ઉક્ત નિર્ણય પછી, ૨૧મી માર્ચ, ૨૦૧૫ ના રોજ સીપેટ, ચેન્નાઈ ખાતે નમૂનાના કાર્ડ્સ મોકલવામાં આવ્યા હતા.

૩.૨.૫ સીપેટ, ચેન્નાઈનો અહેવાલ ૦૮ એપ્રિલ, ૨૦૧૫ ના રોજ પ્રાપ્ત થયો હતો જેમાં તમામ બિડર્સના કિસ્સામાં પીઈટી અને પીવીસી સામગ્રી વિશે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો. અહેવાલમાં જાહેર કરાયેલ સ્થિતિ નીચે મુજબ હતી.

ફાઇનાન્શિયલ રેન્ક	કંપનીનું નામ	OEM	પ્રાઇસ	કોડ	અહેવાલ	રિમાર્ક્સ
૧	મેસર્સ સ્માર્ટ ચિપ લિમિટેડ (સામાવાળા નં. ૩)	સિસ્કોમ કોર્પોરેશન	૪૯.૫૯	૩	પીઇટી:૬૨.૬૫ પીવીસી:૩૭.૩૫	આરએફપી નિયમો અને શરતો પૂર્ણ કરે છે
૨	મેસર્સ રોસ્મર્ટા ટેક્નોલોજીસ લિમિટેડ (અરજદાર)	SELP ઇન્ડિયા પ્રા. લિ.	૫૯.૪૫	૬	પીઇટી:૬૦.૦૦ પીવીસી:૪૦.૦૦	આરએફપી નિયમો અને શરતો પૂર્ણ કરે છે
૩	મેસર્સ ફિનો પેટેક લિ.	RST સેમી–કન્ડક્ટર્સ	૬૯	૮	ટેસ્ટિંગ રિપોર્ટની રાહ જોવાઈ રહી છે	સેમ્પલ કાર્ડ મોડા સબમિટ થવાને કારણે
૪	મેસર્સ સિલ્વર ટચ ટેક્નોલોજીસ લિ.	ગેમાલ્ટો લિ. સ્માર્ટ ટેક લિમિટેડ	૭૨	૭ ૫	પીઇટી:૫૮.૧૪ પીવીસી:૪૧.૮૬ પીઇટી:૩૯.૦૨ પીવીસી:૬૦.૯૮	આરએફપી નિયમો અને શરતો પૂર્ણ કરતા નથી
૫	મેસર્સ કાર્વી ડેટા મેનેજમેન્ટ સર્વિસિસ લિમિટેડ	સ્માર્ટ ટેક લિમિટેડ	૭૯.૨૯	૪	પીઇટી:૩૯.૦૨ પીવીસી:૬૦.૯૮	આરએફપી નિયમો અને શરતો પૂર્ણ કરતા નથી
૬	મેસર્સ રેડિયન્ટ ઇન્ફો સિસ્ટમ્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ	RST સેમી કન્ડક્ટર્સ પ્રા. લિ.	૮૯	૯	ટેસ્ટિંગ રિપોર્ટની રાહ જોવાઈ રહી છે	સેમ્પલ કાર્ડ મોડા સબમિટ થવાને કારણે
૭	મેસર્સ રિકોહ	SCIT લિમિટેડ	૯૩	–	સબમિટ કરેલ નથી	––––

	ઈન્ડિયા લિમિટેડ					
૮	મેસર્સ યુનાઈટેડ ટેલિકોમ્સ લિમિટેડ	ગેમાલ્ટો લિ.	૯૩.૬	૨	પીઈટી:૬૨.૬૫ પીવીસી:૩૭.૩૫	આરએફપી નિયમો અને શરતો પૂર્ણ કરે છે
૯	મેસર્સ શ્રીવેન ઈન્ફોકોમ લિમિટેડ	ID સ્માર્ટ કાર્ડ ક્રિએશન્સ પ્રા. લિ.	૯૮.૧	–	સબમિટ કરેલ નથી	––––
૧૦	મેસર્સ ભારત ઈલેક્ટ્રોનિક્સ લિમિટેડ	ગેમાલ્ટો લિ.	૧૦૩.૭	૧	પીઈટી:૫૮.૧૪ પીવીસી:૪૧.૮૬	આરએફપી નિયમો અને શરતો પૂર્ણ કરતા નથી

૩.૨.૬ આમ, ઉક્ત અહેવાલ મુજબ, સામાવાળા નં. ૩ ના કાર્ડમાં ૬૨.૫ પીઈટી અને ૩૭.૩૫ પીવીસી નું મિશ્રણ હોવાનું જણાયું હતું. અરજદારના કાર્ડનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું અને તેને બરાબર ૬૦% પીઈટી અને ૪૦% પીવીસી હોવાનું પ્રમાણિત કરવામાં આવ્યું હતું. સામાવાળા નં. ૩ ને તેમના સંબંધિત નાણાકીય રેન્ક મુજબ એલ–૧ તરીકે અને અરજદારને એલ–૨ તરીકે નક્કી કરવામાં આવ્યા હતા.

૩.૨.૭ ૧૭ એપ્રિલ, ૨૦૧૫ ના રોજ સામાવાળા નં. ૩ ને ઈરાદા–પત્ર આપવામાં આવ્યો હતો. અરજદાર કંપનીએ ૦૪ મે, ૨૦૧૫ ના રોજ પત્ર

લખીને વાંધો ઉઠાવ્યો હતો અને ટેન્ડર પ્રક્રિયા રદ કરવાની વિનંતી કરી હતી. ૦૭ મે, ૨૦૧૫ ના રોજ સેક્રેટરીની પર્ચેઝ કમિટી (એસપીસી) (આઈટી) એ સામાવાળા નં. ૩ ના દરો મંજૂર કર્યા. અરજદારે વધુ રજૂઆત કરી.

૩.૨.૮ ૨૫ જૂન, ૨૦૧૫ ના રોજ રાજ્ય સરકારે સામાવાળા નં. ૩ ની તરફેણમાં ઈરાદા-પત્ર જારી કરવા માટે મંજૂરી આપી. ૩૦ જૂન, ૨૦૧૫ ના રોજ ઈરાદા-પત્ર જારી કરવામાં આવ્યો જેનો સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા ૦૨ જુલાઈ, ૨૦૧૫ ના રોજ સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો. સામાવાળા નં. ૩ એ અનુસંધાનમાં પરફોર્મન્સ બેંક ગેરંટી રજૂ કરી હોવાનું જણાય છે.

૩.૨.૯ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી વર્તમાન અરજીમાં, આ કોર્ટે ૦૬ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૫ ના રોજ વચગાળાનો આદેશ પસાર કર્યો હતો જેમાં પ્રશ્ન હેઠળના ટેન્ડરના સંદર્ભમાં યથાસ્થિતિ જાળવી રાખવાનો નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૪. આ કોર્ટે અરજદાર વતી જે. સાગર એસોસિએટ્સ માટે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર જોષીને, સામાવાળા-ગુજરાત રાજ્ય માટે વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી સંગીતા વિશન સાથે વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલ શ્રી

કમલ ત્રિવેદીને અને સામાવાળા નં. ૩ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી સિદ્ધાર્થ દવે સાથે વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી ડી. કે. સિંઘને સાંભળ્યા.

૪.૧ અરજદારના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે રજૂઆત કરી કે ટેન્ડર ફાળવવાની પ્રક્રિયાથી લઈને સામાવાળા નં. ૩ ને ઈરાદા–પત્ર એનાયત કરવા સુધીની સમગ્ર પ્રક્રિયા ગંભીર અનિયમિતતાઓથી પીડાય છે. તેમણે રજૂઆત કરી કે ટેકનિકલ બિડ્સ ખોલવામાં આવી હતી જેમાં તમામ પાર્ટીઓ ટેકનિકલ રીતે લાયક ન હોવાનું જણાયું હતું, કારણ કે કોઈના પણ કાર્ડ્સ ૬૦%:૪૦% ની પીઈટી:પીવીસી સામગ્રીની જરૂરી આવશ્યકતાને સંતોષતા ન હતા. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આગળની વિચારણાની પ્રક્રિયાને બંધ કરવાને બદલે, સામાવાળાઓએ ફાઈનાન્શિયલ બિડ્સ ખોલવાનું ચાલુ રાખ્યું. તેમણે રજૂઆત કરી કે ટેકનિકલ બિડ્સ અને ફાઈનાન્શિયલ બિડ્સ એકસાથે ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી જે ટેન્ડરિંગ પ્રક્રિયામાં અજાણી પ્રક્રિયા હતી, અને ખાસ કરીને આરએફપી ની શરતોની વિરુદ્ધ હતી. એવું પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું હતું કે કાર્ડ્સને તેમના પીઈટી અને પીવીસી સામગ્રીની ચકાસણી માટે ચેન્નાઈ મોકલવામાં આવ્યા હતા અને તેના પરિણામો સીપેટ, અમદાવાદ ખાતે હાથ ધરવામાં આવેલ ચકાસણીથી તદ્દન વિપરીત હતા.

૪.૨ એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જરૂરી પીઇટી અને પીવીસી સામગ્રીના સંદર્ભમાં, જે ટકામાં ૬૦:૪૦ હતું, અરજદાર ઉક્ત ટેકનિકલ માપદંડોને પૂર્ણ કરે છે. તેમ છતાં, અરજદારને ધ્યાનમાં લેવામાં ન આવ્યા અને પીઇટી:પીવીસી મિશ્રણની આવશ્યકતાને જતી કરીને, સામાવાળા નં. ૩ ને કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં આવ્યો હતો, જોકે તેમનું કાર્ડ સ્પષ્ટીકરણ સંતોષતું ન હતું. તેમણે રજૂઆત કરી કે જો અરજદારને ખબર હોત કે કાર્ડમાં પીઇટી અને પીવીસી ની ટકાવારી અંગેનું સ્પષ્ટીકરણ લવચીક અને પરિવર્તનશીલ હતું, તો તેઓએ તેમના દરો અલગ રીતે ટાંક્યા હોત.

૪.૩ ત્યારબાદ તેમના દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સેન્ટ્રલ મોટર વ્હીકલ્સ રૂલ્સ, ૧૯૮૯ ની કલમ ૨(એસ) હેઠળ સ્માર્ટ કાર્ડની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી હતી અને તેની ટેકનિકલ આવશ્યકતાની જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે સુધારાપત્ર-૧ માં એનઆઇડી મંજૂર કરેલી ડિઝાઇન પૂરી પાડવામાં આવી હતી, અને એફિડેવિટ-ઈન-રિપ્લાયમાં કરેલી રજૂઆતોનો સંદર્ભ આપીને જણાવ્યું કે એનઆઇડી ની "કવર્ડ ડિઝાઇન ડિટેઇલ્સ અને સ્પેસિફિકેશન્સ મેન્યુઅલ ફોર રાજસ્થાન" ખાસ કરીને કાર્ડની બોડી માટેના મિશ્રણના સંબંધમાં જોગવાઈ કરે છે. જેના દ્વારા તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું કે ઉક્ત શરતનું સમાનરૂપે પાલન કરવું જરૂરી હતું અને તે આવશ્યક શરત હતી.

૪.૪ ત્યારબાદ અરજદારના વિદ્ધાન વકીલે સામાવાળા નં. ૩ ના વળતા સોગંદનામાના જવાબમાં અરજદાર દ્ધારા દાખલ કરવામાં આવેલ તારીખ ૨૦ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૫ ના જવાબમાં વિગતવાર જણાવેલ પાસાઓ અને સંજોગો પર પ્રકાશ પાડ્યો હતો કે કાર્ડની બોડી માટે વપરાયેલ % પીઈટી અને % પીવીસી ના મિશ્રણના સ્પષ્ટીકરણને લગતી શરત આવશ્યક શરત તરીકે ગણવામાં આવવા પાત્ર છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે સામાવાળાઓએ સમગ્ર પ્રક્રિયા એ સુનિશ્ચિત કરવા માટે ઘડી કાઢી હતી કે સામાવાળા નં. ૩ લાયક ઠરે અને તેમને કોન્ટ્રાક્ટ એનાયત કરવામાં આવે.

૪.૫ વિદ્ધાન વરિષ્ઠ વકીલે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખીને તેમની રજૂઆતોને સમર્થન આપ્યું હતું-(૧) રમણ દયારામ શેટ્ટી વિરુદ્ધ ઇન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા [(૧૯૭૯) ૩ એસસીસી ૪૮૯] અને (૨) પશ્ચિમ બંગાળ સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ વિરુદ્ધ પટેલ એન્જિનિયરિંગ કું. લિમિટેડ [(૨૦૦૧) ૨ એસસીસી ૪૫૧].

૪.૬ સામાવાળા નં. ૧ માટે વિદ્ધાન એડવોકેટ જનરલે રજૂઆત કરી હતી કે ટેન્ડરોની વિચારણાની પ્રક્રિયામાં અને છેવટે સામાવાળા નં. ૩ ને કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં, તમામ બિડર્સ સાથે સમાન વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો હતો.

તેમના મતે, બધા માટે ટેકનિકલ બિડ્સ ખોલવામાં આવી હતી અને કાર્ડ્સને તેમના બોડીમાં પીઈટી:પીવીસી સામગ્રીના સંદર્ભમાં ચકાસણી માટે મોકલવામાં આવ્યા હતા. વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલના જણાવ્યા મુજબ, આમ તેમની સાથે સમાન વ્યવહાર થયો હતો. પછી તેમણે રજૂઆત કરી કે ફાઇનાન્શિયલ બિડ ખોલવામાં આવી હતી અને સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા ઓફર કરાયેલ દર સૌથી ઓછો હોવાથી, તે ઈરાદા–પત્ર મેળવવા માટે લાયક ઠર્યો. તેમણે રજૂઆત કરી કે સામાવાળાએ જનહિતમાં કામ કર્યું છે. તેમણે વધુમાં ટેન્ડર દસ્તાવેજમાં કલમ ૧(i) તરફ ધ્યાન દોરતા રજૂઆત કરી, જેમાં જણાવ્યું હતું કે વાહનવ્યવહાર કમિશનરને ટેન્ડર પ્રક્રિયાના કોઈપણ તબક્કા દરમિયાન ટેન્ડર દસ્તાવેજના માપદંડો માટેના નિયમો અને શરતોમાં સુધારો કરવાની અથવા છૂટછાટ આપવાની સત્તા છે. તેમણે રજૂઆત કરી કે રાજ્ય સત્તાવાળાઓ દ્વારા કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે કોઈપણ ટેન્ડર ખોલવામાં નિષ્પક્ષતાના ધોરણો જળવાવા જોઈએ અને તે માટે સત્તાવાળાઓ જનહિતમાં અને મહેસૂલના હિતમાં લવચીક રીતે કાર્ય કરી શકે છે, અને તે સંદર્ભમાં કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે પાર્ટીની પસંદગી કરવાનો અધિકાર અનામત છે. તેમણે રજૂઆત કરી કે ટેન્ડર નોટિસમાં એવી તમામ શરતો હોતી નથી કે જેનું ચુસ્ત પાલન જરૂરી હોય, પરંતુ જે શરતો ગૌણ અથવા આનુષંગિક પ્રકૃતિની હોય તેનાથી હંમેશા વિચલિત થઈ શકાય છે અથવા તેમાં ફેરફાર કરી શકાય છે.

૪.૭ વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલે રૌનક ઈન્ટરનેશનલ લિમિટેડ વિરુદ્ધ આઈ.વી.આર. કન્સ્ટ્રક્શન લિમિટેડ [(૧૯૯૧) ૧ એસસીસી ૪૯૨] ના સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયને અમલમાં મૂકીને તેમાંથી સિદ્ધાંતો પર પ્રકાશ પાડવા માટે રજૂઆત કરી કે જ્યારે કોન્ટ્રાક્ટ એનાયત કરવાને લગતી રિટ પિટિશન પર કાર્યવાહી કરવામાં આવે અને ખાસ કરીને, જ્યારે કોઈ જાહેર સત્તામંડળ અથવા રાજ્ય દ્વારા કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં આવે, ત્યારે કોર્ટે પોતાને સંતુષ્ટ કરવી જોઈએ કે પિટિશન સ્વીકારવામાં જનહિતનું કોઈ તત્વ રહેલું છે. તેમણે રજૂઆત કરી કે જ્યારે કોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર આવે કે વાણિજ્યિક વ્યવહારમાં પોતાની જાતને મધ્યસ્થી તરીકે રાખવામાં કોઈ જંગી જનહિત સંકળાયેલું છે, ત્યારે જ તેણે આ બાબતમાં દરમિયાનગીરી કરવી જોઈએ.

૪.૮ વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલે સુપ્રીમ કોર્ટના જગદીશ મંડલ વિરુદ્ધ ઓરિસ્સા રાજ્ય અને અન્ય [(૨૦૦૭) ૧૪ એસસીસી ૫૧૭] ના બીજા નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો હતો અને તેના ફકરા ૨૧.૪ અને ૨૨ પર આધાર રાખીને રજૂઆત કરી હતી કે સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા પ્રસ્થાપિત સિદ્ધાંત એ છે કે જ્યારે નિર્ણય લેવાની પ્રક્રિયામાં કોઈ ક્ષતિ જોવા મળે ત્યારે પણ, કોર્ટે અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ તેની વિવેકાધીન સત્તાઓનો ખૂબ સાવધાની સાથે ઉપયોગ કરવો જોઈએ અને તેનો ઉપયોગ ફક્ત જનહિતને આગળ વધારવા માટે જ

કરવો જોઈએ અને "માત્ર કાયદાકીય મુદ્દો બનાવવાના આધારે નહીં". તેમણે રજૂઆત કરી કે ટેન્ડર કોન્ટ્રાક્ટ આપવા જેવી વહીવટી કાર્યવાહીની કોર્ટ દ્વારા માત્ર મર્યાદિત આધારો પર જ સમીક્ષા કરી શકાય છે. તેમણે રજૂઆત કરી કે હેતુ નિર્ણય કાયદેસર રીતે લેવામાં આવ્યો છે કે કેમ તે તપાસવાનો હોવો જોઈએ અને પસંદગી અથવા નિર્ણય યોગ્ય છે કે કેમ તેનો ન્યાય કરવાનો હોવો જોઈએ નહીં. વિદ્વાન એડવોકેટ જનરલના જણાવ્યા મુજબ ટેન્ડર અથવા કોન્ટ્રાક્ટ આપવાને લગતી બાબતોમાં અમુક વિશેષ લક્ષણો ધ્યાનમાં રાખવા જરૂરી છે જે તેમણે જગદીશ મંડલ (ઉપરોક્ત) ના ફકરા ૨૨ માં કરવામાં આવેલા અવલોકનો દર્શાવીને પ્રકાશિત કર્યા હતા.

૪.૯ સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે તેમની રજૂઆતોમાં, શરૂઆતમાં અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી પ્રાર્થનાઓનો સંદર્ભ આપ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે ટેન્ડર નોટિસ રદ કરવા માટે કોઈ પ્રાર્થના કરવામાં આવી નથી. તેમણે રજૂઆત કરી કે અરજદારે જે માંગણી કરી હતી તે માત્ર એવી ઘોષણા હતી કે તેમને લાયક જાહેર કરવામાં આવે અને સામાવાળા નં. ૩ ને કોન્ટ્રાક્ટ આપવામાં ન આવે. તેમણે રજૂઆત કરી કે આ પિટિશન કોઈ શુદ્ધ બુદ્ધિની લિટિગેશન નહોતી અને તે વ્યાપારી હરીફાઈથી પ્રેરિત હતી. તેમણે આરએફપી દસ્તાવેજમાંથી લાયકાતની શરતોનો સંદર્ભ આપ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે કાર્ડની બોડીમાં પીઈટી અને પીવીસી મિશ્રણની

આવશ્યકતાઓને આવશ્યક અથવા ફરજિયાત શરત તરીકે રજૂ કરવામાં આવી ન હતી, કે તે ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણનો ભાગ નહોતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે સ્માર્ટ કાર્ડ માટેના ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણો સેન્ટ્રલ મોટર વ્હીકલ રૂલ્સ, ૧૯૮૯ માં નિર્ધારિત કરવામાં આવ્યા હતા અને તે માપદંડો સંતોષવામાં આવ્યા હતા. તેથી, સુધારાપત્રમાં મિશ્રણ અંગે જે જણાવવામાં આવ્યું હતું, વિદ્વાન વકીલના મતે, તે ક્યારેય કોઈ અનિવાર્ય ટેકનિકલ આવશ્યકતા અથવા એવી શરત નહોતી કે જેને માફ કરી શકાય નહીં. તેમણે રજૂઆત કરી કે અરજદારનું વર્તન સ્વયં–સ્પષ્ટ હતું કારણ કે તેમણે રાહ જોઈ હતી અને ૦૪ મે, ૨૦૧૫ સુધી મૌન રહ્યા હતા અને માત્ર તે તારીખથી વાંધો ઉઠાવતા પત્રો લખવાનું શરૂ કર્યું હતું. તેમણે આરએફપી દસ્તાવેજમાં એવી કલમ પર આધાર રાખ્યો હતો કે જે શરતોમાં ફેરફાર કરવાની પરવાનગી આપે છે.

૪.૧૦ સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલની દલીલોનો મુખ્ય ભાર એ હતો કે કાર્ડની પીઈટી:પીવીસી સામગ્રી અંગેની આવશ્યકતાનું પાલન કરવાની કોઈ ભૌતિક શરત તરીકે રજૂ કરવામાં આવી ન હતી. તેમના મતે તે કામના વ્યાપ અને ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણોનો ભાગ પણ નહોતી. તેમના જણાવ્યા મુજબ મોટર વ્હીકલ રૂલ્સ, ૧૯૮૯ માં 'સ્માર્ટ કાર્ડ' ની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી હતી અને તેને સંતોષવામાં આવી હતી. તેમણે રજૂઆત કરી કે પીઈટી અને

પીવીસી મિશ્રણ વિશેની આવશ્યકતાનું પાલન ન કરવા બદલ, કોઈ પરિણામોની જોગવાઈ કરવામાં આવી ન હતી, તેથી તેને ફરજિયાત શરત તરીકે ગણી શકાય નહીં. તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી કે જ્યારે ટેકનિકલ બિડ્સ ખોલવામાં આવી, ત્યારે અરજદારે વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો અને ત્યારબાદ હવે તેમણે પોતાનું વલણ બદલીને વર્તમાન પિટિશન દાખલ કરી છે. સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલે કરારમાં મહત્વની અને બિન–આવશ્યક શરતો વિશે સમજાવવા માટે અને બીજી પ્રકારની શરતોમાં વિચલન માન્ય છે તે રજૂ કરવા માટે નીચેના નિર્ણયો પર આધાર રાખ્યો હતો–(૧) પોદ્દાર સ્ટીલ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ ગણેશ એન્જિનિયરિંગ વર્ક્સ [(૧૯૯૧) ૩ એસસીસી ૨૭૩], (૨) કન્હૈયાલાલ અગ્રવાલ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા [(૨૦૦૨) ૬ એસસીસી ૩૧૫] અને (૩) ઈન્ડિયન રેલવે કેટરિંગ એન્ડ ટુરિઝમ કોર્પોરેશન લિમિટેડ વિરુદ્ધ ડોશન વેઓલિયા વોટર સોલ્યુશન્સ પ્રાઈવેટ લિમિટેડ [(૨૦૧૦) ૧૩ એસસીસી ૩૬૪]. ડી સ્મિથના જ્યુડિશિયલ રિવ્યુ (૬ઠ્ઠી આવૃત્તિ) નો ઉલ્લેખ તેમની એ દલીલના સમર્થન માટે કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદાર દ્વારા પિટિશન દાખલ કરવાનું કૃત્ય અપ્રમાણિક હેતુવાળું હતું, અને તે 'ખરાબ ઈરાદા' અને 'અયોગ્ય ઉદ્દેશ્ય' ના ખ્યાલને પ્રકાશિત કરે છે.

૫. હકીકતોના સારાંશ અને રજૂ કરાયેલી દલીલો પર વિચાર કર્યા પછી, ટેન્ડર દસ્તાવેજની કલમો વાંચતા, જેમાં મુખ્યત્વે ઉપરના ફકરા ૨.૧ થી ૨.૬ માં નિર્દેશિત કરવામાં આવી છે, તેમાંથી ચોક્કસપણે એવું ફલિત થાય છે કે તેઓ અલગ-અલગ તબક્કાઓ પૂરા પાડે છે - બિડર દ્વારા મૂળભૂત લાયકાતના માપદંડો સંતોષવા, ટેકનિકલ બિડની રજૂઆત અને મૂલ્યાંકન અને તેમાં લાયક થવાની આવશ્યકતા, અને ત્યારબાદ ફાઇનાન્શિયલ બિડ ખોલવી. ત્યારપછીનો તબક્કો જો જરૂરી હોય તો વાટાઘાટોનો છે અને છેલ્લે, કોન્ટ્રાક્ટ એનાયત કરવાનો છે. અગાઉ જણાવ્યા મુજબ, કોન્ટ્રાક્ટ ટેક્નોલોજીકલ ધોરણોના આધારે કાર્ડ માટે દર્શાવેલ સ્પષ્ટીકરણો સાથે પ્રિ-પ્રિન્ટેડ સ્માર્ટ કાર્ડ આધારિત લાયસન્સ પૂરા પાડવા માટેનો હતો.

૫.૧ હવે, ભાગ્યે જ એ વાતનો ઇનકાર કરી શકાય કે કાર્ડની બોડીમાં પીઇટી:પીવીસી ના મિશ્રણ માટે ૬૦:૪૦ ની ટકાવારીની જરૂરિયાત એ એક ટેકનિકલ આવશ્યકતા હતી. સામાવાળાની એ દલીલ સ્વીકારી શકાય તેમ નહોતી કે ઉક્ત આવશ્યકતા ટેકનિકલ બિડનો ભાગ નહોતી. કાર્ડની બોડી માટે પીઇટી:પીવીસી ના મિશ્રણનું સ્પષ્ટીકરણ કામના વ્યાપના ભાગરૂપે પ્રદાન કરવામાં આવ્યું હતું જેને મૂલ્યાંકન બિડની પ્રક્રિયાનો ભાગ બનાવવામાં આવ્યું હતું, તેથી તે સીધું ટેકનિકલ આવશ્યકતા સાથે સંબંધિત હતું. આરએફપી દસ્તાવેજની કલમ ૩(૩) હેઠળ, એવું

જણાવવામાં આવ્યું હતું કે ટેકનિકલ બિડની તપાસ (એ) મૂલ્યાંકન પદ્ધતિની પ્રતિભાવશીલતા, (બી) કામનો વ્યાપ અને (સી) દસ્તાવેજમાં દર્શાવેલ વિગતોના આધારે કરવામાં આવશે, અને વધુમાં એ કે બિડર્સનું ટેકનિકલ મૂલ્યાંકન માર્કિંગ સ્ટેટમેન્ટ ઉપરોક્ત મૂલ્યાંકન પદ્ધતિ અને તેના પાલનના આધારે તૈયાર કરવામાં આવશે. ત્યારપછીની કલમ (૫) માં એ સ્પષ્ટ કરવા માટે અસ્પષ્ટપણે જોગવાઈ કરવામાં આવી હતી કે કોમર્શિયલ બિડ્સ માત્ર ટેકનિકલી લાયક બિડર્સ માટે જ ખોલવામાં આવશે. કોઈપણ લાયકાત માપદંડને પૂર્ણ ન કરતી અથવા ટેકનિકલ મૂલ્યાંકનને પૂર્ણ ન કરતી બિડને ગેરલાયક ઠેરવવા અને નકારી કાઢવાપાત્ર હતી, વધુમાં એ કે બિડર દ્વારા બિન–અનુરૂપ વિચલનને સુધારીને અથવા પાછું ખેંચીને તેને પછીથી પ્રતિભાવશીલ બનાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી. એલ–૧ બિડરનો નિર્ણય મૂલ્યાંકનના આવા તબક્કાઓના આધારે કરવામાં આવવાનો હતો. ૭ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ ના રોજ જ્યારે ટેકનિકલ બિડ્સ ખોલવામાં આવી ત્યારે તમામ બિડર્સ ટેકનિકલ બિડ્સમાં ગેરલાયક ઠર્યા હતા, કારણ કે જેમના કાર્ડ્સનું પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હતું તેમાંના કોઈપણ કાર્ડ કાર્ડની બોડી માટે પૂછવામાં આવેલ પીઈટી:પીવીસી ની જરૂરિયાતને અનુરૂપ ન હતા.

૫.૨ કાર્ડની બોડીમાં ૬૦%:૪૦% ના ગુણોત્તરમાં પીઈટી અને પીવીસી મિશ્રણ અંગેની શરત આરએફપી દસ્તાવેજ જારી કર્યા પછી ઉપર નોંધ્યા મુજબ સુધારાપત્ર–૧ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી હતી. આ શરત ચોક્કસ હતી અને સભાનપણે દાખલ કરવામાં આવી હતી જે કામના વ્યાપનો ભાગ હતી. તે નિષ્ણાત સંસ્થા–નેશનલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ડિઝાઇન, અમદાવાદ દ્વારા જરૂરી એવા સ્પષ્ટીકરણ પર દાખલ કરવામાં આવી હતી. સામાવાળા નં. ૧ એ ક્યાંય એવું જણાવ્યું નથી કે ઉક્ત શરત–સ્પષ્ટીકરણ ટેકનિકલ નહોતું અને તે જતું કરી શકાય અથવા તેમાંથી વિચલિત થઈ શકાય.

૫.૩ કોઈપણ ટેન્ડરમાં, ઘણી શરતો હોઈ શકે છે. એ સાચું છે કે તે બધાનું ચુસ્ત પાલન કરાવવાની જરૂર હોતી નથી. તમામ અને પરચૂરણ ધોરણસરની શરતો એ મહત્વની શરતો હોતી નથી. દાખલા તરીકે, સામાવાળા નં. ૩ ના વિદ્વાન વકીલ દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ પોદ્દાર સ્ટીલ કોર્પોરેશન (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણયમાં, નિર્ધારિત આવશ્યકતા રોકડ અથવા સ્ટેટ બેંક ઑફ ઇન્ડિયા પર દોરવામાં આવેલ ડિમાન્ડ ડ્રાફ્ટ દ્વારા ટેન્ડર ફોર્મ સાથે અર્નેસ્ટ મની જમા કરવાની હતી, પરંતુ સૌથી વધુ બિડ કરનારે યુનિયન બેંક ઑફ ઇન્ડિયા દ્વારા પ્રમાણિત બેંકરનો ચેક સબમિટ કર્યો હતો, અને કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે ટેન્ડર શરતોના ટેકનિકલ પાલનને માફ કરવા અને બેંકરનો ચેક સ્વીકારવામાં સરકાર વાજબી હતી.

૫.૪ શરતોમાંથી વિચલનના પ્રશ્ન પર વિચાર કરતી વખતે અને આવું વિચલન બિન–પારદર્શિતા, નિષ્પક્ષતાના અભાવ અથવા મનસ્વીપણામાં પરિણમ્યું છે કે કેમ તે વિચારતી વખતે, એ જાણવું જરૂરી છે કે જે શરતનું પાલન કરવામાં આવ્યું નથી અથવા જેમાંથી વિચલન કરવામાં આવ્યું છે તે આવશ્યક શરત છે કે બિન–આવશ્યક શરત છે. કન્હૈયાલાલ અગ્રવાલ વિરુદ્ધ યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા [(૨૦૦૨) ૬ એસસીસી ૩૧૫] માં સુપ્રીમ કોર્ટે જણાવ્યું હતું કે,

> "એક પ્રસ્થાપિત કાયદો છે કે જ્યારે ટેન્ડરની આવશ્યક શરતનું પાલન કરવામાં ન આવે, ત્યારે ટેન્ડર આમંત્રિત કરનાર વ્યક્તિ માટે તેને નકારી કાઢવા માટે રસ્તો ખુલ્લો છે. શરત આવશ્યક છે કે આનુષંગિક તે તેના બિન–પાલનના પરિણામના સંદર્ભ દ્વારા જાણી શકાય છે. જો આવશ્યકતાની પરિપૂર્ણતા ન થવાથી ટેન્ડર નકારી કાઢવામાં આવે, તો તે ટેન્ડરનો આવશ્યક ભાગ હશે અન્યથા તે માત્ર આનુષંગિક શરત છે. જી. જે. ફર્નાન્ડીઝ વિરુદ્ધ કર્ણાટક રાજ્ય અને અન્ય [૧૯૯૦ (૨) એસસીસી ૪૮૮] માં આ કાનૂની સ્થિતિ સારી રીતે સમજાવવામાં આવી છે." (ફકરો ૬)

૫.૫ તેથી, સ્માર્ટ કાર્ડ લાયસન્સ માટે ઉપયોગમાં લેવાતા કાર્ડમાં પીઈટી અને પીવીસી સામગ્રીના મિશ્રણ સંબંધિત શરત ફરજિયાત હતી કે ગૌણ, તે મૂળભૂત હતી કે પૂરક અને શું તે આનુષંગિક શરત હતી તે પ્રશ્ન વિષયવસ્તુ પર નોંધપાત્ર અસર ધરાવતો પ્રશ્ન છે.

૫.૬ ૧૦ ઓગસ્ટ, ૨૦૦૪ ના રોજના પોતાના જાહેરનામામાં માર્ગ, વાહનવ્યવહાર અને ધોરીમાર્ગ મંત્રાલય દ્વારા અધિસૂચિત સેન્ટ્રલ મોટર વ્હીકલ્સ (થર્ડ એમેન્ડમેન્ટ) રૂલ્સ, ૨૦૦૪ હેઠળ જે મોટર વ્હીકલ્સ એક્ટ, ૧૯૮૮ ની કલમ ૨૭ અને ૬૪ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાઓ હેઠળ ઘડવામાં આવ્યા હતા, તેમાં નિયમ ૨ માં કલમ (s) ની અવેજી કરવામાં આવી અને તે દ્વારા "સ્માર્ટ કાર્ડ" ની વ્યાખ્યા કરવામાં આવી. ઉક્ત કલમ ૨(એસ) નીચે મુજબ વંચાય છે.

> “(એસ) "સ્માર્ટ કાર્ડ" એટલે ડેટા સંગ્રહિત કરવા અને કમાન્ડ્સ એક્ઝિક્યુટ કરવા સક્ષમ એક ઉપકરણ જે પ્લાસ્ટિક કાર્ડ પર માઉન્ટ થયેલ માઇક્રોપ્રોસેસર ચિપ છે અને કાર્ડ તથા ચિપના પરિમાણો ઇન્ટરનેશનલ ઓર્ગેનાઇઝેશન ફોર સ્ટાન્ડર્ડાઈઝેશન (આઇએસઓ)/ઇન્ટરનેશનલ ઈલેક્ટ્રો ટેકનિકલ કમિશન (આઇઇસી) ૭૮૧૬ સ્પષ્ટીકરણોમાં દર્શાવ્યા મુજબ છે, જેમાં

સમયાંતરે સુધારો થઈ શકે છે, અને પરિશિષ્ટ–૧૧ માં ઉલ્લેખિત સ્પષ્ટીકરણો મુજબ હશે."

૫.૬.૧ કલમ ૨(એસ) માં ઉલ્લેખિત પરિશિષ્ટ–૧૧ જ્યાં સુધી સંબંધિત છે ત્યાં સુધી અહીં ઉતારવામાં આવ્યું છે.

"પરિશિષ્ટ–૧૧

[નિયમ ૨ ની કલમ (s) જુઓ]

૧. ડ્રાઈવિંગ લાયસન્સ, રજિસ્ટ્રેશન સર્ટિફિકેટ, પ્રાદેશિક વાહનવ્યવહાર કચેરી કાર્ડ્સ, એન્ડોર્સિંગ ઓથોરિટી કાર્ડ્સ, રિવ્યૂઇંગ ઓથોરિટી કાર્ડ્સ, કી જનરેશન ઓથોરિટીઝ કાર્ડ્સ વગેરે માટે સ્માર્ટ કાર્ડના સ્પષ્ટીકરણો.

(એ) માઈક્રોપ્રોસેસર આધારિત ઈન્ટિગ્રેટેડ સર્કિટ કાર્ડ કોન્ટેક્ટ્સ સાથે અને લઘુત્તમ ૪ kbyte ઉપલબ્ધ ઈલેક્ટ્રિકલી ઈરેઝેબલ પ્રોગ્રામેબલ રીડ ઓન્લી મેમરી (EEPROM) સાથે

(બી) ISO/IEC ૭૮૧૬/૧, ૨ અને 3 નું પાલન કરતું

(સી) ૧૫ માર્ચ, ૨૦૦૨ ની તારીખના સ્કોસ્ટા v૧.૨b નું પાલન કરતું

(ડી) સપ્લાય વોલ્ટેજ 3V નોમિનલ

(ઈ) T=૦ અથવા T=૧ ટ્રાન્સપોર્ટ પ્રોટોકોલ

(એફ) લઘુત્તમ ૧૦ વર્ષ ડેટા રિટેન્શન (જાળવણી)

(જી) લઘુત્તમ ૩,૦૦,૦૦૦ EEPROM રાઇટ સાયકલ

(એચ) ઓપરેટિંગ એમ્બિયન્ટ તાપમાનની શ્રેણી –૨૫C થી +૫૫C

(આઇ) ગ્લોસી સપાટી, કલર ડાય સબ્લિમેશન પ્રિન્ટિંગને મંજૂરી આપવા માટે ઓવરલે સાથે પોલી વિનાઇલ ક્લોરાઇડ (પીવીસી)/એક્રિલોનિટ્રાઇલ બ્યુટાડીન સ્ટાયરીન (ABS) પ્લાસ્ટિકનું નિર્માણ

(જે) ઇન્ટરનેશનલ સ્ટાન્ડર્ડ ઓર્ગેનાઇઝેશન ૭૮૧૬–૬ મુજબ માસ્ટર ફાઇલ સ્તરે કાર્ડ સિક્વન્સ નંબર (ટેગ ૫એફ૩૪) અને કાર્ડ્સ પ્રાઇમરી એકાઉન્ટ નંબર (ટેગ ૫એ) માટે સ્માર્ટ કાર્ડ્સમાં ડેટા ઓબ્જેક્ટ્સ હોવા આવશ્યક છે. એકવાર પ્રોગ્રામ થઈ ગયા પછી આ ડેટા ઓબ્જેક્ટ્સ બદલી શકાતા નથી.

૨. હેન્ડ હેલ્ડ ટર્મિનલ્સના સ્પષ્ટીકરણો

… … …

૩. ડાય સબ્લિમેશન પ્રિન્ટરના સ્પષ્ટીકરણો

… … …

૪. સ્માર્ટ કાર્ડ રીડરના સ્પષ્ટીકરણો

… … …"

૫.૭ વિચારણા હેઠળની આ પ્રકારની પ્રકૃતિમાં ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણ અથવા આવશ્યકતા સામાન્ય રીતે અને સાધારણ રીતે એક મહત્વની અને આવશ્યક શરત છે. માત્ર એ વાત પ્રચુર માત્રામાં સ્પષ્ટ નથી કે કાર્ડની બોડી માટેની આવશ્યકતા એ ટેકનિકલ પાસું હતું અને ટેકનિકલ આવશ્યકતાનો ભાગ હતું, પરંતુ તે એક ફરજિયાત શરત હતી જેમાંથી વિચલિત થવાની છૂટ નહોતી, સ્વતંત્ર રીતે પણ નહીં. આરએફપી દસ્તાવેજમાં મૂળરૂપે બિનસુધારેલ રીતે ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો તેમ, સ્માર્ટ કાર્ડ સ્પષ્ટીકરણ–પરિશિષ્ટ–૫ મુજબ (ફકરા ૨.૬ માં ટાંક્યા મુજબ અને પરિશિષ્ટ–૬ ઉપર ફકરા ૩.૧.૨ માં ટાંક્યા મુજબ), સેન્ટ્રલ મોટર વ્હીકલ રૂલ્સ, ૧૯૮૯ ના નિયમ ૨ ની કલમ (ક) મુજબ ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણ સાથે હોવા જોઈએ.

૫.૮ સામાવાળા નં. ૨ દ્વારા તેમના સોગંદનામામાં પીઈટી ટકાવારીના સંદર્ભમાં ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણના મહત્વનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેમાં તેમણે સીપેટ, અમદાવાદ તરફથી સામાવાળા નં. ૧–વાહનવ્યવહાર કમિશનરને સંબોધવામાં આવેલ ૧૮ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૫ ના સંદેશાવ્યવહારની નકલ રજૂ કરી હતી. તેમાં જણાવાયું હતું કે પીઈટી સામગ્રીની ઊંચી ટકાવારીને પરિણામે કાર્ડનું પ્રદર્શન–આયુષ્ય વધુ સારું

રહે છે. નીચે ટાંકવામાં આવેલા ઉક્ત પત્ર પરથી, પીઇટી અને પીવીસી ની જરૂરિયાતો વિશેની વિગતો અને તેનું મહત્વ સ્પષ્ટ થાય છે.

"ઉપરોક્તના સંદર્ભમાં, અમે પીઇટી અને પીવીસી સામગ્રી અંગે નીચેની વિગતો પ્રદાન કરવા માંગીએ છીએ:

*પીઇટી: પીઇટી –૬૦ C થી ૨૦ C થી વધુ વ્યાપક તાપમાન શ્રેણી પર ટૂંકા–સમયના લોડ પર ઉચ્ચ શક્તિ ધરાવે છે. તેની આંશિક સ્ફટિકતાને કારણે પીઇટી ના અવરોધ ગુણધર્મો વાયુઓ, સુગંધ અને ચરબીના સંદર્ભમાં સારા છે અને વરાળ સામે સહેજ ઓછા અવરોધ ગુણધર્મો ધરાવે છે, આશરે ૧૨ μm ની જાડાઈવાળી પીઇટી ફિલ્મો અવરોધક લેમિનેટ્સમાં મહત્વપૂર્ણ સબસ્ટ્રેટ છે અને તેનો વ્યાપક ઉપયોગ થાય છે, ખાસ કરીને ૧૫૦C થી વધુ તાપમાને લાંબા સમય માટે.

*પીવીસી: પીવીસી બિનધ્રુવીય (હાઈડ્રોકાર્બન) અને મજબૂત રીતે ધ્રુવીય પદાર્થો (પાણી, અકાર્બનિક એસિડ) સામે પ્રતિરોધક છે. મધ્યમ ધ્રુવીય સંયોજનો જેવા કે સાયક્લોહેક્સાનોન, ડાયમેથાઈલફોર્મામાઈડ, એસિટોન, ક્લોરિનેટેડ, હાઈડ્રોકાર્બન, ટેટ્રાહાઈડ્રોફ્યુરાન અને ફિનોલ આ બધા તેને ફુલાવે છે અથવા ઓગાળી દે છે. આ વર્તનને પીવીસી મેક્રોમોલેક્યુલના સહેજ ધ્રુવીય

બંધારણને સરળતાથી આભારી કરી શકાય છે. ઉષ્મા, પ્રકાશ અને યાંત્રિક ઉર્જાની અસર દ્વારા પીવીસી સરળતાથી ડિગ્રેડ થાય છે.

(સંદર્ભ: પ્લાસ્ટિક પેકેજીંગ: ઈન્ટરએક્શન વિથ ફૂડ એન્ડ ફાર્માસ્યુટીકલ્સ, સંપાદિત: ઓટ્ટો જી. પ્રિંગર અને આલ્બર્ટ. બેનર, વિલી–VCH દ્વારા પ્રકાશિત.

બંને પ્લાસ્ટિક સામગ્રીની ઉપરોક્ત કાર્યાત્મક લાક્ષણિકતાઓના આધારે આપણે નિષ્કર્ષ પર આવી શકીએ છીએ કે જો પીઈટી સામગ્રીની ટકાવારી વધારે હશે તો કાર્ડની પરફોર્મન્સ લાઈફ વધુ સારી રહેશે."

૫.૯ વધુમાં, સામાવાળાઓના વર્તને પર્યાપ્ત, પૂરતા અને સુનિશ્ચિત સંકેતો આપ્યા હતા કે કાર્ડમાં પીઈટી:પીવીસી મિશ્રણની જરૂરિયાતને બિન–વાટાઘાટપાત્ર ગણવામાં આવી હતી. ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટ્સ દ્વારા ટેકનિકલ મૂલ્યાંકન અહેવાલ સબમિટ કરવામાં આવ્યા પછી, સામાવાળા નં. ૨ જીઆઈપીએલ એ ટેકનિકલ મૂલ્યાંકન અહેવાલની મંજૂરી મેળવવા અને તે માટે તારીખ નક્કી કરીને ફાઈનાન્શિયલ બિડ ખોલવાની પરવાનગી માંગતો ૨૨ ડિસેમ્બર, ૨૦૧૪ નો પત્ર વાહનવ્યવહાર કમિશનરને સંબોધ્યો હતો. જોકે, સામાવાળા નં. ૧ એ સામાવાળા નં. ૨ ને સીપેટ, અમદાવાદ દ્વારા પરીક્ષણ માટે નમૂનાના કાર્ડ મોકલવાનું કહ્યું. તે પરથી સામાવાળા નં. ૨

એ ૦૯ જાન્યુઆરી, ૨૦૧૫ ના પત્ર દ્વારા સીપેટ, અમદાવાદને નમૂનાનું કાર્ડ મોકલ્યું જેમાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે બિડર્સે કાર્ડની બોડી માટે ૬૦% પીઈટી અને ૪૦% પીવીસી નું મિશ્રણ ધરાવતું કાર્ડ સબમિટ કરવાનું હતું અને પ્રિન્ટિંગની થર્મલ ટકાઉક્ષમતા માટે ઉપર ૧ (ન્યૂનતમ) નો ટોપ પોલિએસ્ટર પેચ લગાવવાની પણ જરૂર છે. નિષ્ણાત સંસ્થાને સ્પષ્ટપણે ઉલ્લેખિત આ ચોક્કસ સ્પષ્ટીકરણોના સંદર્ભમાં કાર્ડનું પરીક્ષણ કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી. નોંધ્યા મુજબ, સીપેટ, અમદાવાદના અહેવાલમાં બહાર આવ્યું છે કે કોઈપણ બિડર્સે ઉક્ત આવશ્યકતાને સંતોષી ન હતી. આશ્ચર્યજનક રીતે, તે તબક્કે ફાઇનાન્શિયલ બિડ ખોલવામાં આવી હતી, અને છતાં સામાવાળાએ એકસાથે સીપેટ ની ચેન્નાઈ શાખામાં કાર્ડ્સને ફરીથી ચકાસણી માટે મોકલવાનું પસંદ કર્યું. તેના પીઈટી:પીવીસી સામગ્રીની આવશ્યકતાના સંદર્ભમાં કાર્ડના પરીક્ષણ પર ભાર મૂકવો અને તેમને પરીક્ષણ અને પુનઃપરીક્ષણ માટે સીપેટ ની બે શાખાઓમાં મોકલવા એ કાર્ડની બોડી માટેની ઉક્ત આવશ્યકતાને એક ટેકનિકલ માપદંડ અને પ્રકૃતિમાં એક આવશ્યક શરત તરીકે આગ્રહ રાખવાના સામાવાળાના સ્પષ્ટ ઈરાદાનું સૂચક હતું.

૫.૧૦ ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, અરજદારની રજૂઆતને હળવાશથી ફગાવી દેવાને પાત્ર ન હતી. સ્માર્ટ કાર્ડમાં પીવીસી સામગ્રી રાખવાનો ઉદ્દેશ્ય કલર ડાય

સબ્લિમેશન પ્રિન્ટિંગને મંજૂરી આપવાનો હતો અને તે આવશ્યક હતું કારણ કે પીવીસી ના યોગ્ય મિશ્રણની ગેરહાજરીમાં, પ્રિન્ટિંગની ગુણવત્તા બગડશે અને સમય જતાં વિગતો અદૃશ્ય થઈ જશે.

૫.૧૧ કાર્ડના બોડી મટિરિયલના સંદર્ભમાં પ્રશ્ન હેઠળના ટેકનિકલ સ્પષ્ટીકરણને મહત્વપૂર્ણ કહી શકાય અને ગૌણ નહીં, નોંધપાત્ર કહી શકાય અને આનુષંગિક નહીં, મૂળભૂત કહી શકાય અને ગૌણ નહીં, ફરજિયાત કહી શકાય અને માર્ગદર્શક નહીં, એ કારણસર પણ કે તે ટેન્ડર કોન્ટ્રાક્ટના મુખ્ય વિષયવસ્તુ એટલે કે સ્માર્ટ કાર્ડ સાથે સંબંધિત છે. તે આવશ્યક ટેકનિકલ જરૂરિયાત હતી કારણ કે તેનો કાર્ડ્સની ગુણવત્તા, પ્રિન્ટિંગની સુવિધા અને ટકાઉક્ષમતા સાથે જરૂરી સંબંધ દર્શાવી શકાય છે, જેનો ઉપયોગ ડ્રાઇવિંગ લાયસન્સ તરીકે કરવાનો હતો.

૫.૧૨ તેથી, અરજદારનું એ કહેવું સ્વીકારી શકાય છે કે પીઈટી:પીવીસી સામગ્રીનું પાલન ન કરવાથી કાર્ડ હલકી ગુણવત્તાવાળું અને નિમ્ન કક્ષાનું બનશે અને કાર્ડની ટકાઉક્ષમતા તેમજ તેના પરના પ્રિન્ટને ટકાવી રાખવા માટે કાર્ડની બોડી માટે યોગ્ય મિશ્રણ જરૂરી હતું જેમાં વ્યક્તિની મહત્વપૂર્ણ અને સંવેદનશીલ વિગતો હશે જે તેનું સ્માર્ટ કાર્ડ આધારિત ડ્રાઇવિંગ લાયસન્સ ધરાવશે. સામાવાળા નં. ૧ ટેન્ડરની કોઈપણ શરતમાં ફેરફાર કરવાની

અથવા તેને બદલવાની સત્તાની આડમાં આ આવશ્યક શરતથી વિચલિત થઈ શકે નહીં. ઉક્ત કલમ સામાવાળા નં. ૧ ને ટેન્ડરની એવી શરત જતી કરવાનો અધિકાર આપતી નથી જે તેના સ્વભાવમાં ફરજિયાત આવશ્યકતા હતી.

૬. જોકે અગાઉ જણાવ્યા મુજબ આરએફપી દસ્તાવેજની કલમોમાં સ્પષ્ટપણે જણાવાયું હતું કે બિડ્સનું મૂલ્યાંકન ત્રણ તબક્કામાં વહેંચાયેલું હતું, એટલે કે, મૂળભૂત લાયકાત માપદંડ, ટેકનિકલ બિડની જરૂરિયાતો અને તે ક્રમમાં ફાઇનાન્શિયલ બિડ. સામાવાળાઓ સ્પષ્ટપણે આ પ્રક્રિયાને વળગી રહેવામાં નિષ્ફળ ગયા અને તેને અસ્તવ્યસ્ત કરી દીધી. આરએફપી દસ્તાવેજના નિયમો અને શરતોમાં પણ, ટેકનિકલ બિડમાં લાયક ઠરવું એ ફાઇનાન્શિયલ બિડ ખોલવા પહેલાંનો તબક્કો હતો, છતાં પ્રક્રિયામાંથી વિચલન કરવામાં આવ્યું હતું. ટેકનિકલ બિડ ખોલવામાં આવી, સીપેટ, અમદાવાદના અહેવાલ મુજબ, કોઈ પણ પાર્ટીની ટેકનિકલ બિડ પ્રશ્નમાં ઉલ્લેખિત આવશ્યકતાને સંતોષતી ન હતી, છતાં ૭ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના રોજ, ટેન્ડર પૂછપરછ ચાલુ રાખવામાં આવી અને તમામ દસ બિડર્સની ફાઇનાન્શિયલ બિડ્સ ખોલવામાં આવી. ફાઇનાન્શિયલ બિડ્સ ખોલ્યા પછી, ૧૧ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૧૫ ના રોજ, પાર્ટીઓને નમૂનાના કાર્ડ્સનો બીજો સેટ આપવા માટે કહેવામાં આવ્યું જે ટેકનિકલ પરીક્ષણ માટે સીપેટ, ચેન્નાઈ

લેબોરેટરીમાં મોકલવામાં આવ્યા હતા. આ વર્તન અગમ્ય હતું અને નિષ્પક્ષતા અને પારદર્શિતાના માર્ગ પરથી ભટકી જવા સમાન હતું.

૬.૧ કોન્ટ્રાક્ટની શરતો હેઠળ, જે પાર્ટી ટેકનિકલ માપદંડો અને ટેકનિકલ બિડની આવશ્યકતાઓને પૂર્ણ કરતી ન હોય તેને એલ–૧ તરીકે પસંદ કરવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ ઊભો થતો ન હતો. કિંમતના પરિબળને ટેકનિકલ સંતોષ બાદ ધ્યાનમાં લેવાનું હતું. તેમની વિચારણાના ક્રમનું પાલન કર્યા વિના ટેકનિકલ બિડ તેમજ ફાઇનાન્શિયલ બિડ ખોલીને, અને કાર્ડ બોડીના મિશ્રણની ફરજિયાત ગણાતી આવશ્યકતાને જતી કરીને, સામાવાળા નં. ૩ દ્વારા ઓફર કરાયેલા નીચા દરના આવરણ હેઠળ, કાર્ડ સ્પષ્ટીકરણના માપદંડને પૂર્ણ ન કરતું હોવા છતાં, સામાવાળા નં. ૩ ને એલ–૧ તરીકે રેન્ક આપીને પસંદ કરી શકાયો ન હોત.

૬.૨ તે ખરેખર બચાવવાલાયક અને તર્કસંગત પણ હતું કે કાર્ડની બોડી માટે મિશ્રણના સ્પષ્ટીકરણનું પાલન કરવું અને ઉક્ત આવશ્યક ટેકનિકલ જરૂરિયાતને તેની ચોકસાઈ સાથે પૂર્ણ કરવી તે ખર્ચના પરિબળ સાથે જોડાશે. પીઈટી:પીવીસી સામગ્રીના મિશ્રણને તેની ચોકસાઈમાં જરૂરી મુજબ મેળવવા અને બનાવવા માટે, વ્યક્તિએ પીઈટી:પીવીસી ના મિશ્રણને જતું કરવા અને તેનો આગ્રહ ન રાખવાની સરખામણીમાં વધુ ખર્ચ

ભોગવવો પડી શકે છે. તેથી કિંમત/સબમિટ કરેલા મૂલ્યના સંદર્ભમાં સામાવાળા નં. ૩ ને "એલ–૧" તરીકે નક્કી કરવું એ બાબતને અવગણીને ખોટું હતું કે તેની બિડ કાર્ડની બોડીમાં પીઈટી:પીવીસી મિશ્રણ અંગેની જરૂરી ટેકનિકલ લાયકાતનું પાલન કરતી નહોતી.

૬.૩ સામાવાળા નં. ૧ નું તેમના એફિડેવિટ–ઇન–રિપ્લાયમાં વલણ, ઉપર મુજબ કરવામાં આવેલા વિચલનો માટે કોઈ વાજબીપણું રજૂ કરવા સંઘર્ષ કરતું હતું, અને વલણ ખરેખર વિચિત્ર હતું, જ્યારે એવું જણાવવામાં આવ્યું હતું કે,

> “ઘટનાઓ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે અન્ય પરિમાણોને સમાન ધોરણે ધ્યાનમાં લેતા પણ અરજદાર કંપનીની સરખામણીમાં સામાવાળા નં. ૩ ની ઑફર ઘણી સારી હતી. છતાં, હકીકત એ છે કે અરજદાર કંપની, જે ૬૦% છે તેની સરખામણીમાં સામાવાળા નં. ૩ ના નમૂનાના કાર્ડમાં પીઈટી ની સામગ્રી વધુ એટલે કે ૬૨.૫% હતી. જોકે, નિર્વિવાદપણે, બાબતના ઉક્ત પાસાને ધ્યાનમાં લેવામાં આવ્યું નથી કારણ કે અરજદાર કંપની અને સામાવાળા નં. ૩ બંનેના કાર્ડ્સને સ્માર્ટ કાર્ડ્સ માટે જરૂરી ભૌતિક સ્પષ્ટીકરણોને પૂર્ણ કરતા હોવાનું ગણવામાં આવ્યું હતું.

સીપેટ, અમદાવાદનો અહેવાલ પ્રાપ્ત થયા પછી, સામાવાળા નં. ૧ આખી ટેન્ડર પૂછપરછને રદ કરી શક્યા હોત, જે કોઈના માટે ફાયદાકારક ન હોત, આ ઉપરાંત સામાન્ય જનતાને લાયસન્સ આપવા માટે સ્માર્ટ કાર્ડની તાકીદની જરૂરિયાતમાં વિલંબ તેમજ ટાળી શકાય તેવા ખર્ચનું કારણ બનત અને તેથી જ, યોગ્ય ઈરાદાથી, આ બાબતને સીપેટ, અમદાવાદની હેડ ઓફિસ એટલે કે સીપેટ ચેન્નાઈને મોકલવાનું યોગ્ય માનવામાં આવ્યું હતું, જે નિર્વિવાદપણે વધુ સારી ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર સુવિધાઓ ધરાવે છે. બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, સામગ્રીના સ્પષ્ટીકરણોને લગતી ઉક્ત આવશ્યકતા માત્ર એ સંતુષ્ટ કરવાના હેતુથી ચકાસવામાં આવી હતી કે સ્માર્ટ કાર્ડમાં યોગ્ય સામગ્રીનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે અને તેથી જ, તેને ક્યારેય લાયકાત માપદંડનો ભાગ બનાવવામાં આવ્યો ન હતો. આ જ સંજોગોમાં બંને કિસ્સાઓમાં પીઈટી સામગ્રીની ટકાવારીને સફળ બિડરની પસંદગી માટેનો આધાર બનાવવામાં આવ્યો નથી, કારણ કે આ બંને પાર્ટીઓના કાર્ડમાં પીઈટી સામગ્રી હોય છે. તેનાથી વિપરીત, ઉક્ત પરિબળને બંને કિસ્સાઓમાં સામાન્ય માનવામાં આવ્યું છે અને સત્તાવાળાઓ માટે અંતે જે બાબતનું વજન પડ્યું છે તે ભાવ તત્વ છે કારણ કે નિર્વિવાદપણે, સામાવાળા નં. ૩ સૌથી ઓછી કિંમતની બિડ કરનાર છે."

૬.૪ વધુમાં જણાવાયું હતું કે તે તથ્યની દૃષ્ટિએ ખોટું હતું કે સામાવાળા નં. ૩ ટેકનિકલ લાયકાત પૂરી કરવામાં નિષ્ફળ ગયા છે. એવું વલણ હતું કે પીઈટી સામગ્રીની ચકાસણી કરવા માટે વિભાગ દ્વારા અપનાવવામાં આવેલી સમગ્ર પ્રક્રિયા જનહિતમાં હતી. એવું જણાવાયું હતું કે કાર્ડમાં ઉક્ત સામગ્રીનું જરૂરી મિશ્રણ હાજર છે તે સુનિશ્ચિત કરવું જનહિતમાં હતું. એ બાબત પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો કે ઉક્ત મિશ્રણ "સપ્લાય કરવામાં આવનાર કાર્ડની ટકાઉક્ષમતા માટે જવાબદાર" હતું. પરંતુ એફિડેવિટ કરનાર પછી તે જ શ્વાસે એવું કહેવા ફર્યા કે "સફળ બિડરની પસંદગીને લગતી બાબત છે ત્યાં સુધી આ પાસું કોઈ વજન ધરાવતું નથી હોવાથી, ફાઇનાન્શિયલ બિડ ખોલ્યા પછી લાયકાત ધરાવતા બિડર્સ પાસેથી નવા નમૂનાઓ માંગીને તેનો આશરો લેવામાં આવ્યો તે ભાગ્યે જ કોઈ ફરક પાડે છે."

૭. જ્યારે ટેકનિકલ બિડ ખોલ્યા પછી, બિડ કરનાર કોઈપણ પાર્ટી પીઈટી અને પીવીસી સામગ્રીની જરૂરિયાતનું પાલન કરતી હોવાનું જણાયું ન હતું, ત્યારે ટેન્ડર પ્રક્રિયા સાથે આગળ વધવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ નહોતો. સામાવાળા નં. ૧ અને ૨ એ તે તબક્કે ટેન્ડર પ્રક્રિયા અટકાવી દેવાનું માત્ર તર્કસંગત રીતે કાર્ય કર્યું હોત. તેમને શ્રેષ્ઠ રીતે ખબર હોય તેવા કારણોસર તેમણે આવું કર્યું નથી. પ્રક્રિયા બંધ કરવાને બદલે, એક તરફ સામાવાળાઓએ

ફાઈનાન્શિયલ બિડ ખોલી અને બીજી તરફ પાર્ટીઓને ફરીથી નમૂના સબમિટ કરવા જણાવ્યું અને સીપેટ, ચેન્નાઈ ખાતે તેમના પીઈટી અને પીવીસી સામગ્રીની પુનઃચકાસણી માટે મોકલ્યા. પુનઃચકાસણી માટે કાર્ડ્સ મોકલવાનું કારણ એ વિચારણામાંથી હોઈ શકે છે કે ઉક્ત શરત બિન–સમાધાનકારી અને આવશ્યક હતી, પરંતુ આ વર્તન નિષ્પક્ષતાના ધોરણોની વિરુદ્ધ હતું. મનસ્વીપણું ત્યારે સામે આવ્યું જ્યારે સીપેટ, ચેન્નાઈ તરફથી રિપોર્ટ મળ્યા પછી, બિડર–સામાવાળા નં. ૩ ૬૦% : ૪૦% હોવાના પ્રશ્નમાં મિશ્રણના માપદંડને સંતોષતા ન હોવા છતાં, અરજદાર કે જેના કાર્ડમાં જરૂરી ટકાવારીનું મિશ્રણ હતું તેની સાથે ભેદભાવ કરીને તેને પસંદ કરવામાં આવ્યો હતો. તે તદ્દન અનિયમિત હતું કે કોઈ પણ ટેકનિકલ બિડમાં લાયક ન હોવા છતાં ફાઈનાન્શિયલ બિડ્સ ખોલીને એકસાથે પગલાં લેવામાં આવ્યા હતા. આ વર્તન મૂળ પર પ્રહાર કરે છે અને નિષ્પક્ષતાના સિદ્ધાંતને નકારી કાઢે છે. જો એવો કિસ્સો હોત કે પીઈટી : પીવીસી ની જરૂરિયાતમાંથી વિચલન થઈ શકે તેમ હતું, તો ટેન્ડર નોટિસ અનુસાર અન્ય ઘણી પાર્ટીઓએ અરજી કરી હોત.

૮. સુપ્રીમ કોર્ટના રમણ દયારામ શેટ્ટી (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણયમાં, ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટ ઓથોરિટીએ ઓછામાં ઓછા પાંચ વર્ષનો અનુભવ ધરાવતા અને ત્રણ વર્ષના સમયગાળા માટે એરપોર્ટ પર સેકન્ડ ક્લાસ

રેસ્ટોરન્ટ અને બે સ્નેક બાર સ્થાપવા અને ચલાવવા માટે "નોંધાયેલ સેકન્ડ ક્લાસ હોટેલિયર્સ" પાસેથી ટેન્ડરો મંગાવ્યા હતા. પસંદ કરાયેલા સામાવાળા નં. ૪ ને કેન્ટીનમાં ૧૦ વર્ષ સુધી કેટરિંગ સંબંધિત અનુભવ હતો. સુપ્રીમ કોર્ટે ઠરાવ્યું હતું કે સામાવાળા નં. ૪ ને લાયક ગણવા અને તેમના કેટરિંગના ૧૦ વર્ષના અનુભવને નોંધાયેલ IInd ક્લાસ હોટેલિયર તરીકેના પાંચ વર્ષના અનુભવની સમકક્ષ ગણવા એ અસમાનને સમાન ગણવા સમાન છે અને સામાવાળા નં. ૪ ને ટેન્ડર આપવાની કાર્યવાહી અનુચ્છેદ ૧૪ નું ઉલ્લંઘન કરે છે. નીચેના ફકરામાં કરવામાં આવેલ અવલોકન કાયદામાં યોગ્ય કારણો અને દરખાસ્તો હતા,

> “નિર્વિવાદપણે ધોરણ અથવા નિયમ વાજબી અને બિન–ભેદભાવપૂર્ણ હતા અને એકવાર IInd ક્લાસ રેસ્ટોરન્ટ ચલાવવા અંગે કોને કોન્ટ્રાક્ટ આપવો જોઈએ તેનું આવું ધોરણ અથવા નિયમ નક્કી કરવામાં આવ્યો, ત્યારે પ્રથમ સામાવાળા તેમાંથી વિચલિત થવા અને જથા સામાવાળાને કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે હકદાર ન હતા જેઓ ધોરણ અથવા નિયમ દ્વારા નિર્ધારિત લાયકાતની શરતને સંતોષતા ન હતા. જો લાયકાતની શરત સંતોષનાર વ્યક્તિ પાસેથી કોઈ સ્વીકાર્ય ટેન્ડર ન હોત, તો પ્રથમ સામાવાળા ટેન્ડરોને નકારી શક્યા હોત અને ઓછા કડક ધોરણ અથવા નિયમના આધારે નવા ટેન્ડરો આમંત્રિત કરી શક્યા હોત, પરંતુ તે પોતાના દ્વારા નિર્ધારિત

ધોરણ અથવા નિયમથી વિચલિત થઈ શક્યા ન હોત અને મનસ્વી રીતે જથા સામાવાળાઓનું ટેન્ડર સ્વીકારી શક્યા ન હોત. જ્યારે પ્રથમ સામાવાળાએ જથા સામાવાળાઓનું ટેન્ડર સ્વીકાર્યું ત્યારે ભલે તેમની પાસે IInd ક્લાસ રેસ્ટોરન્ટ અથવા હોટેલ ચલાવવાનો ૫ વર્ષનો અનુભવ ન હતો, ત્યારે કોન્ટ્રાક્ટ માટે ટેન્ડર ભરવાની બાબતમાં સમાન સ્થિતિ ધરાવતા અન્ય લોકોને સમાન તકનો ઈનકાર કર્યો હતો. એવી ઘણી અન્ય વ્યક્તિઓ હોઈ શકે છે, હકીકતમાં અરજદાર પોતે જ આવી વ્યક્તિ હોવાનો દાવો કરે છે, જેની પાસે સેકન્ડ ક્લાસ રેસ્ટોરન્ટ ચલાવવાનો ૫ વર્ષનો અનુભવ ન હતો, પરંતુ જે આવી રેસ્ટોરન્ટ ચલાવવા માટે અન્યથા સક્ષમ હતા અને તેઓ કદાચ કોન્ટ્રાક્ટ મેળવવા માટે જથા સામાવાળાઓ સાથે હરીફાઈ કરી શક્યા હોત, પરંતુ પાંચ વર્ષના અનુભવની લાયકાતની શરત દ્વારા તેઓને આમ કરવાથી રોકવામાં આવ્યા હતા. જથા સામાવાળાઓનું ટેન્ડર સ્વીકારવાની ૧લા સામાવાળાની કાર્યવાહી, ભલે તેઓ લાયકાતની નિર્ધારિત શરતને સંતોષતા ન હોય, સ્પષ્ટપણે ભેદભાવપૂર્ણ હતી, કારણ કે તેણે સમાન સ્થિતિમાં રહેલી અન્ય વ્યક્તિને કોન્ટ્રાક્ટ માટે ટેન્ડર ભરવામાંથી બાકાત રાખી હતી અને તે સ્પષ્ટપણે મનસ્વી અને કારણ વિનાનું હતું." (ફકરો ૩૪)

૮.૧ પશ્ચિમ બંગાળ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ (ઉપરોક્ત) માં સુપ્રીમ કોર્ટે આ મુજબ જણાવ્યું હતું,

"આ કેસમાં વિવાદ શરૂઆતમાં જ ઉભો થયો છે. તે નકારી શકાય નહીં કે આ એક આંતરરાષ્ટ્રીય સ્પર્ધાત્મક બિડિંગ છે જે તીવ્ર સ્પર્ધા અને ઉચ્ચ કાર્યક્ષમતાની પૂર્વધારણા કરે છે. બિડર્સ પાસે ટેકનિકલ નિષ્ણાતોની સહાય છે અથવા હોવી જોઈએ. આ પ્રકારના બિડિંગમાં જરૂરી કાળજીનું સ્તર નાના કાર્યો માટેની સામાન્ય સ્થાનિક બિડ્સ કરતાં વધારે હોય છે. ટેન્ડર/બિડની પ્રક્રિયા અને કોન્ટ્રાક્ટ એનાયત કરવાની પ્રક્રિયાની પવિત્રતા અને અખંડિતતા જાળવી રાખવી આવશ્યક છે. અરજદાર, સામાવાળા નં. ૧ થી ૪ અને સામાવાળા નં. ૧૦ અને ૧૧ બધા આઈટીબી થી બંધાયેલા છે જેનું ચુસ્તપણે પાલન થવું જોઈએ. આ પ્રકારના અને વિશાળતા ધરાવતા કાર્યમાં જ્યાં માત્ર પૂર્વ-લાયકાત પૂરી કરતા બિડર્સને જ બિડ માટે આમંત્રિત કરવામાં આવે છે, ત્યાં સૂચનાઓના પાલનને તેને પુસ્તકિયું વલણ ગણાવીને જતું કરી શકાય નહીં અન્યથા તે ભેદભાવ, મનસ્વીપણા અને પક્ષપાતને પ્રોત્સાહન આપશે અને અવકાશ પૂરો પાડશે જે કાયદાના શાસન અને આપણા બંધારણીય મૂલ્યોની સંપૂર્ણપણે વિરુદ્ધ છે. નિયમો/સૂચનાઓ જારી કરવાનો મૂળ હેતુ તેમના અમલીકરણની ખાતરી કરવાનો છે જેથી કાયદાનું શાસન ભોગ ન

બને. જ્યાં સુધી આઈટીબી હેઠળ પ્રદાન કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, રાજ્ય અથવા તેની એજન્સીઓ (અરજદાર) દ્વારા એક બિડરની તરફેણમાં કોઈ નિયમ અથવા શરતમાં છૂટછાટ અથવા માફી અન્ય બિડર્સના મનમાં વાજબી શંકા પેદા કરશે, પારદર્શિતા અને નિષ્પક્ષતાના નિયમને નુકસાન પહોંચાડશે અને ઈનામ અથવા દાનનું વિતરણ કરવાના કિસ્સામાં કોન્ટ્રાક્ટ્સ આપવા માટે કોઈ બિડરને પસંદ કરવામાં અને ચૂંટવામાં રાજ્યની એજન્સીઓની ધૂનને અનુકૂળ થવા માટે ચાલાકી કરવાનો અવકાશ પૂરો પાડશે. અમારા મતે આવા અભિગમને હંમેશા ટાળવો જોઈએ. જ્યાં નિયમો હેઠળ કોઈ નિયમ અથવા શરતને હળવી કરવાની અથવા જતી કરવાની સત્તા અસ્તિત્વમાં હોય, ત્યાં તે નિયમોના ચુસ્ત પાલનમાં થવું જોઈએ. તેથી, અમને એ નિષ્કર્ષ પર આવવામાં કોઈ ખચકાટ નથી કે આઈટીબી અથવા નિયમોનું પાલન કરવું એ અનુસરવા માટેનો શ્રેષ્ઠ સિદ્ધાંત છે, જે શ્રેષ્ઠ જાહેર હિતમાં પણ છે." (ફકરો ૨૪)

૯. કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં, તે ટાળી ન શકાય એવો નિષ્કર્ષ છે કે કાર્ડની બોડી માટે ૬૦% : ૪૦% ની પીઈટી–પીવીસી મિશ્રણ આવશ્યકતા એક ટેકનિકલ પાસું હતું અને તે ટેકનિકલ બિડનો ભાગ હતું. બીજું, એ નિષ્કર્ષ પર આવવું પડશે કે કાર્ડમાં પીઈટી–પીવીસી ની મિશ્રણ ટકાવારી

એક ફરજિયાત અને આવશ્યક જરૂરિયાત હતી. તે કોન્ટ્રાક્ટના મુખ્ય વિષયવસ્તુ, એટલે કે સ્માર્ટ કાર્ડ આધારિત લાયસન્સ સાથે સંબંધિત આવશ્યકતા હતી. પીઇટી–પીવીસી સામગ્રી પરના મિશ્રણનો કાર્ડની ગુણવત્તા, કાર્ડની ટકાઉક્ષમતા અને વધુ અગત્યનું લાયસન્સ ધારકની સંવેદનશીલ વિગતોના પ્રિન્ટિંગની સુવિધા સાથે સીધો સંબંધ છે જેને કાર્ડ પર પ્રિન્ટ કરવાની જરૂર હતી. તેથી, તે એક આવશ્યક અને બિન–વાટાઘાટપાત્ર આવશ્યકતા હતી. તેમાંથી વિચલિત થવાની મંજૂરી આપવામાં અને સામાવાળા નં. ૩ ને ઈરાદા–પત્ર આપવામાં, એ હકીકત હોવા છતાં કે તેની બિડ પીઇટી–પીવીસી મિશ્રણની ફરજિયાત આવશ્યકતામાંથી વિચલિત થઈ હતી, સામાવાળાઓએ બિન–પારદર્શક રીતે, મનસ્વી રીતે અને બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ ના ઉલ્લંઘનમાં કાર્ય કર્યું.

૧૦. ઉપરોક્ત કારણો અને ચર્ચા માટે, પ્રશ્ન હેઠળના કોન્ટ્રાક્ટ આપવા માટે ઈરાદા–પત્ર જારી કરવામાં સામાવાળાઓની કાર્યવાહી ટકી શકે તેમ નથી. ૩૦મી જૂન, ૨૦૧૫ નો ઈરાદા–પત્ર અને સામાવાળા નં. ૩ ને અપાયેલ કોન્ટ્રાક્ટ આથી રદ કરવામાં આવે છે. અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે અને તે મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે. સામાવાળાઓને આજથી બે મહિનાના સમયગાળામાં ટેન્ડર પ્રક્રિયા પૂર્ણ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.

(જયંત પટેલ, કાર્યકારી મૂખ્ય ન્યાયમૂર્તિ)

(એન.વી. અંજારિયા, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool.

==

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઇ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*